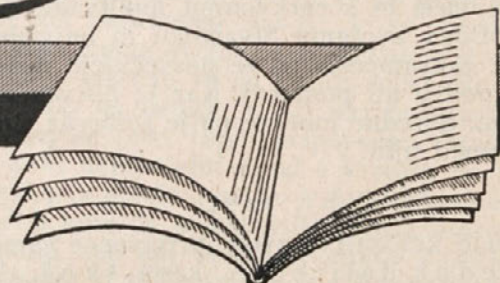

CVETJE

XLVII.
LJUBLJANA

1930-VII.
JULIJ

P. KRIZOSTOM:

Sveta brata Ciril in Metod.

Skozi opoldansko solnce
sta trudna hitela.
Preko lica jima je polzela
kaplja za kapljo . . .

Njive še niso zorane,
ceste še ne tlakovane.

Evangelij nosita
in sipljeta na vse strani
kapljice Gospodove krvi.

O blažena apostola!
Dala sta nam življenje —
(brez vere ni življenja).
Položila sta v duše stremljenje
za visokimi cilji . . .
(Brez njih je življenje prazno).

O blažena apostola!
V božjem Srcu sta nas rodila.
V božji Krvi sta nas umila.
In Mater Marijo sta nam dala,
Njo, ki je naših src Kraljica,
Njo, ki je fantov naših
In deklet Vodnica.

Zahvaljena apostola,
za vajino veliko delo!
Ali vaju smemo prositi,
da bi to delo v naših dneh
v novem življenju vskipelo?

Viri božje milosti.

4. Zakramenti.

Z daritvijo sv. maše in s cerkvenimi molitvami dajemo predvsem dolžno čast Bogu, svojemu Stvarniku in najvišjemu Gospodu. V sedmerih sv. zakramentih pa se posvečujejo naše duše; v njih se nam milost božja podeli ali pomnoži. Kar je bistvenega pri njih, to je postavil Kristus sam, obredne molitve pa je sestavila Cerkev. Oglejmo si torej posamezne izmed njih!

a) Sv. krst.

Dokler je imelo krščanstvo svoje privržence samò po mestih, toliko časa je bil redni delivec sv. krsta škof, kateremu je bila izročena vsa dušno-pastirska služba v dotični cerkveni občini. Kakor hitro pa se je nauk sv. evangelija razširil tudi na deželo, so tamkaj nastale samostojne župnije in duhovnikom, ki so jih vodili, župnikom, je bila dana pravica krščeati. Njihovi pomočniki, dijakoni, pa so smeli deliti sv. krst samò v izrednih slučajih in tudi takrat le z dovoljenjem škofa ali župnika.

Ker so se dalje časa morali pripravljati na sprejem sv. krsta, je razumljivo, da so že zelo zgodaj določili dneve, v katerih so delili ta zakrament. Najbolj priljubljena dneva za to sta bila velika sobota in binkoštna, v vzhodni Cerkvi tudi praznik Razglašenja Gospodovega, ker so ta dan obhajali spomin na Jezusov krst. V posameznih deželah je bila navada, toda bolj redka, da so krščeali o Božiču in na dan sv. Janeza Krstnika. Ti stari običaji so se od 11. stoletja dalje bolj in bolj opuščali, ker je Cerkev krščanske stariše začela siliti, da otroke čimprej po rojstvu prinesejo h krstu.

Že od nekdanj je bil tudi določen kraj za krščenje in sicer, če je bilo le mogoče, v neposredni bližini cerkve. Ko je krščanstvo zmagalo nad paganstvom, so si večje krščanske občine sezidale posebne krstne kapelice, baptisterija imenovane. Ker je bil škof prvi redni delivec sv. krsta, zato ni čudno, da so se baptisterija nahajala navadno le pri stolnih cerkvah. V poznejši dobi pa je prevladalo načelo, da naj ima vsaka župna cerkev svoj krstni kamen. Vedno pa je obsojala Cerkev razvado deliti zakrament sv. krsta v zasebnih hišah. Zakaj to dejanje je velike važnosti, je javna zadeva, ker po njem postane človek član velike zveze, vidne družbe, sv. Cerkve. Ker se bo udeleževal javnega bogočastja v hiši božji, zato naj se tudi tukaj, v cerkvi, sprejme med člane te vidne družbe. Škof pa sme po svoji vesti in modri prevdarnosti, iz pametnega razloga v izrednem slučaju dovoliti, da koga krstijo doma.

Že v 2. stoletju se omenjajo tudi krstni botri. Njihova naloga tedaj je bila, da so dali nekako poroštvo o pravem namenu krščenja, to seveda samò pri odraslih, in da so podpirali Cerkev pri njegovih verski in nravni vzgoji. Ta druga njihova dolžnost je imela poseben pomen pri krstu otrok. Saj so botri v imenu krščenja odpovedali se hudemu duhu in slovesno izpovedali vero v Jezusa Kristusa. S tem so sprejeli naše obveznost skrbeti za njegovo vzgojo na temelju krščanskih resnic. To nalogo imajo še dandanes. Zato tudi vsak ne more biti za botra. Kdor je iz Cerkve izobčen, dalje nevernik, krivoverec, razkolnik, ne more sprejeti te dolžnosti. Boter naj bo eden, ali možki, ali ženska,

kvečjemu dva: moški in ženska, kakor je ukazal že tridentinski cerkveni zbor.

Prvi kristjani pri krstu sebi in svojim otrokom niso dajali novih imen. Nosili so stara paganska imena ne samó navadni verniki, marveč tudi njihovi voditelji škofje in mašniki. Ta imena so jim prišla tako v navado, da niso nič več mislili, kaj prav za prav pomenijo. V 3. stoletju pa so se že čuli posamezni glasovi, ki so izražali željo, da naj se novokrščencem dajo imena svetih oseb bodisi iz stare ali nove zaveze. Cerkev je to pozneje izrecno vsem priporočila, zato da bi kristjana že samo ime opominjalo na tistega, ki ga naj posnema v vseh čednostih in čigar varstvu naj se prav toplo priporoča. Nikakor pa sprememba imena ni bila v kaki neposredni zvezi s krstom; to se je izvršilo čisto samostojno. Še-le ko je splošno prišlo v navado krščenje otrok, se je krstni obred začel s tem, da je krstitelj vprašal botre, kako naj bo ime temu otroku. Krstno ime naj vedno spominja človeka, da je bil takoj po rojstvu po posebnem delovanju božje Previdnosti preroben iz vode in Svetega Duha v novega človeka, v otroka božjega. Cerkev želi, da bi krščencu vselej dali ime kakega svetnika; to naj bi mu vedno vzbujalo zavest, da je po krstu bil sprejet v občestvo svetnikov.

V apostolski dobi je zadostovalo za sprejem sv. krsta, da je krščenec izpovedal vero v Jezusa Kristusa, da ga je priznal za obljubljenega Odrešenika in Sina božjega. Druge verske resnice in moralne nauke so jim pozneje razlagali. V 2. stoletju pa najdemo že posebno ustanovo, katehumenat imenovano, ki je bila namenjena za podučevanje tistih, ki so se pripravljali na sv. krst. Ta ustanova se je bujno razvila potem, ko je krščanstvo zmagalo nad paganstvom. Dočim je poprej vsak spoznavavec evangelija bil več ali manj v nevarnosti za svoje življenje in imetje, je pa pozneje krščanstvo svojim pristašem moglo nuditi tudi zemske dobrine in časti. Zato ni čudno, če so prišli in prosili za sv. krst tudi taki, ki niso imeli čistih namenov, ki jih ni bila skrb za večno zveličanje, marveč za posvetne koristi in udobnosti. Cerkev je morala tedaj dobro paziti, da je take izločila, zato je strogo zahtevala posebno pravico za sprejem sv. krsta. Kdor je kazal dobro voljo in pravi namen, je bil sprejet med vernike, kdor pa ne, je bil v pravem času odslovljen.

Trajal pa je katehumenat po raznih cerkvah zelo različno. V Aleksandriji n. pr. so se katehumeni pripravljali tri leta na sv. krst, na Španskem pa dve. — Nekateri so tudi namenoma zavlačevali sprejem sv. krsta. Krščansko življenje se jim je zdelo prestrogo, pretežko breme, zato so se dali krstiti še-le na smrtni postelji. Škofje so to nelepo navado preganjali in jo marsikje tudi zatrli. Ko je cerkev vpeljala na splošno krščenje otrok, je tudi katehumenat izgubil svoj pomen.

O b r e d, po katerem se dandanes vrši krščenje, je nastal iz molitev in obredov, ki so se v stari dobi vršili ob raznih prilikah: pri sprejemu v katehumenat, med časom bližnje priprave in na dan krsta.

Pri sprejemanju je mašnik polagal roke na katehumene, jih znanomoval z znamenjem sv. križa na čelu in izganjal hudega duha. Imel je na nje nagovor, v katerem jim je razlagal poglobitne resnice krščanske vere.

Dokler so krščevali le na veliko in binkošno soboto, je bila bližnja priprava redno v postu. Pozneje so delili sv. krst kadarkoli je bilo treba, pa so vendarle zahtevali, da so se katehumeni pripravljali štiri-deset dni, če pa to ni bilo mogoče, pa vsaj sedem dni.

Na dan krsta so se odpovedali hudemu duhu, njegovemu napuhu in njegovim dejanjem. Za duhovni boj so jih mazilili s sv. oljem na

prsih in na hrbtu. Molili so glasno apostolsko vero in očenaš. Neposredno pred krstom so še enkrat slovesno izpovedali svojo vero v Boga Očeta in Sina in Sv. Duha. Nato je krščenec stopil v tolmun baptisterija in mašnik ga je oblijal z vodo. Stopivšega iz vode so mazili na glavi s sv. krizmo; prejel je belo obleko, kar je bilo znak nedolžnosti. Z gorečimi svečami v rokah so se novokrščenci vrnili v sprevodu nazaj v cerkev.

Za krščenje otrok ta dolgi obred nikakor ni bil primeren, zato dobimo že zelo zgodaj veliko krajši in bolj prikladen obred, ki pa v glavnem obsega vse tisto, kar so nekdaj v presledkih nad katehumeni izvrševali.

P. MAVRICIJ O. CAP.:

Sv. Frančišek, vzor človekoljubnosti.

2. Bolnike je obiskoval in jim stregel.

Se bolj kot siromake pa je sv. Frančišek ljubil bolnike, zlasti gobave bolnike. Do te ljubezni se je povzpел z nekim junaškim činom. Pred izpreobrnjenjem so se mu namreč gobavci tako zelo studili, da jih še videti ni mogel. Če je prišel slučajno s katerim kje skupaj, se je obrnil od njega proč in zatisnil svoj nos. Nekoč je jahal po cesti in srečal gobavca. Kar streslo ga je po celem životu in že je hotel spodbosti konja in oddirjati dalje. Toda božji glas v srcu mu pravi, naj premaga samega sebe. Udal se je božjemu navdihu, stopil s konja, podaril gobavcu nekaj denarja ter ga obenem objel in poljubil. Naglo je spet skočil na konja ter odjahal naprej. Čez par sekund se je zopet ozrl za gobavcem, toda gobavca ni bilo nikjer več videti. Zdaj je bil pričan, da se je Kristus sam izpremenil v gobavca ter se dal od njegove postreči. Od tistega trenutka so bili gobavci in sploh vsi bolniki njegovi ljubljenci. Obiskoval jih je po hišah in bolnišnicah, jih tolažil in navduševal k potrpežljivosti, jim izpiral in obvezoval njihove rane ter jim postregel, kolikor je le znal in kolikor je mogel. Svojim duhovnim sinovom pa je predpisal v vodilu: „Če kateri izmed njih zboli, potem mu morajo drugi bratje streči, kakor bi želeli, da bi se njim postreglo.“

Obiskovanje in postrežba bolnikov je dobro delo telesnega usmiljenja, katero priporoča krščanstvo vsem svojim vernikom. Vsak ima dovolj priložnosti, da vrši to dobro delo. Ne samo po bolnišnicah, ampak tudi po privatnih hišah, bodisi v mestu bodisi na deželi, je nešteto bolnikov, ki včasih mesece in leta trpijo in samevajo na svoji bolniški postelji. Kako dobro dene bolnikom, če se drugi za nje zanimajo, imajo z njimi sočutje ter jih pridejo večkrat obiskat in potolažiti! Predstavljajmo si, kaj bi si želeli sami, če bi bili bolni, in isto storimo drugim, kakor nas navdušuje evangelij: „Vse, kar hočete, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim.“ (Mt. 7, 12). Bolnike potolažiti s prijazno besedo, jim prerahljati posteljo, jim poskrbeti sveže perilo, jim očistiti in prezračiti sobo, jim pokloniti kako zdravilo ali kak priboljšek ali jih razveseliti s kakim drugim darilcem, to je več vredno, kakor če bi šel človek na kako zabavo, kako predavanje ali kako prireditev. Obiski pri bolnikih so zapisani z zlatimi črkami v knjigi življenja.

3. Za vse ljudi je imel dobrohotno srce.

Režem in bolnikom je sv. Frančišek izkazoval največ ljubezni. Toda ljubil je tudi druge ljudi: za vse je imel toplo srce in vsem je želel dobro, saj je imel vse ljudi za svoje brate in svoje sestre. Šel je celo tako daleč, da je celo z roparji in zločinci postopal prijazno in vljudno. Svojim bratom je zapovedal, da morajo vsakega človeka ljubeznivo in gostoljubno sprejeti. V neki samostan, kjer je prebival sv. Frančišek, so prišli roparji prosit kruha. Bratje so jih odpodili, češ, taki ničvredneži ne zaslužijo nobene podpore. Ko je Frančišek to zvedel, je ukazal bratom, naj takoj nesejo za roparji v gozd kruha in vina in naj jih ljubeznivo pogoste, obenem pa jim naj obljubijo, da jih bodo stalno prekrbovali z živežem, če opuste svoje roparstvo. Roparji so se res izpreobrnili in poboljšali. Par jih je stopilo v Frančiškov red, kjer so delali strogo pokoro za svoje prejšnje grehe.

V zadnjih letih se veliko govori in piše o načinu, kako bi se dali ljudje zopet pridobiti za Boga in vero, za krščansko in čednostno življenje. Različna so pota, ki vodijo do tega cilja. Najlažje pa bomo pridobili brate in sestre, ki so se odtujili Bogu in veri, z ljubeznijo in dobrohotnostjo. Pokažimo ljudem, da jih cenimo in radi imamo, da jim dobro želimo in dobro hočemo, pa si bomo kmalu pridobili njihova srca in njihovo zaupanje. Če bomo do ljudi prijazni in postrežljivi, kakor je bil sv. Frančišek, bodo ljudje radi šli za nami ter bodo tudi radi sledili našim naukom in našim nasvetom. Nikogar ne smemo odbijati ali zavreči. Bolj ko je kateri nasproten Bogu in Cerkvi in bolj ko je zakopan v grehe, tem več sočutja in usmiljenja moramo imeti z njim in tem bolj moramo biti do njega prijazni in ljubeznivi. Kadar je treba koga pridobiti za Boga in ga rešiti za večnost, nam ne sme biti nobena žrtev prevelika. Z veliko ljubeznijo se da tudi veliko doseči.

P. ANGELIK:

Na globoko!

Nimam časa!

Ni ga morda izgovora, ki bi tako naglo prišel preko naših ustnic kakor izgovor: Nimam časa. Če se nam ne ljubi moliti pravimo hitro: Nimam časa, čeprav bi morda lažje rekli, da smo le leni za molitev. Če nas kdo prosi za kako uslugo, ki nam je neprijetna, se hitro izgovorimo: Nimam časa, čeprav večkrat to ni res, in bi čas imeli, in čeprav morda usluge nočemo napraviti le zato, ker nam oseba ni simpatična itd.

Dobe se pa tudi ljudje, ki imajo vedno čas, kadarkoli jih prosiš za kako uslugo. Pomagajo radi, kakor da bi pod milim Bogom ne imeli drugega dela. Nobena poteza na obrazu ne izdaja, da imajo tudi oni svoje skrbi, in da le z železno voljo krote svoje živce. In pogosto so to ljudje, ki imajo največ lastnih skrbi. Dobro namreč vedo, kako je človeku pri srcu, če mora koga prositi za uslugo, in mu pri tem prošnja že skoro na ustnicah zmrzne.

Trojne vrste ljudi srečavamo v življenju, kadar jih prosimo za kako pomoč ali uslugo. Eni nimajo časa. Morebiti ga res nimajo. Morda pa uporabljajo ta izgovor samo zato, da prikrijejo pravi vzrok odklonitve. Pa tega ne store vsi enako. Eni store to kratko in trdo, drugi pa grenki prašek ovijejo s sladko besedo, iz katere pa vendar čutiš besedico: ne.

Drugi pomagajo, toda z grenkosladkim obrazom in pri tem dajo jasno razumeti, kako silno se za nas žrtvujejo, in koliko hvaležnost smo jim dolžni. Takih uslug nismo veseli, sprejememo jih pač, ker si drugače ne moremo pomagati in so končno vendar v primeri z drugimi neprijetnostmi manjše zlo. Istočasno pa v srcu delamo trdni sklep: Dobro bom premislil(a), in biti bo morala že skrajna sila, predno tu zopet potrkam za pomoč.

Tretji pa smatrajo to kot nekaj samoposebi umevnega, da nam pomagajo. Zdi se, da ne poznajo večjega veselja, kakor lajšati tuje gorje. Morda smo se komaj upali izraziti svojo prošnjo, toda na pol pota so nam že prišli naproti in so skoro nevoljni, da radi take malenkosti delamo toliko šuma. In nazadnje se človeku samemu zdi, da gre v resnici le za malenkost.

V katero vrsto spadaš ti? Ali bolje povedano: V katero vrsto nameravaš v bodoče spadati? Skrbi, da boš pripadal zadnji!

Ne govori: Nimam časa! Če kdo dvigne k tebi proseče oko in ti želi potožiti svojo tajno bol. Poglej najprej dobro, če reš nimaš časa za trpečega brata ali sestro. In če bi tudi ne mogel pomagati, reci mu vsaj dobro besedo, ki bo pričevala o tvojem usmiljenem srcu.

Ne govori: Nimam časa! Če veš, da kje kak bolnik hrepeni po tvojem obisku in mu z malo žrtvijo lahko olajšaš njegovo gorje.

Ne govori: Nimam časa! Če moreš komu napraviti veselje, ali komu storiti malo uslugo, ali če moreš solzno oko svojega bližnjega spremeniti, da zopet postane radostno in polno poguma.

Ne govori: Nimam časa! Če te vest in tvoj angelj varih opominjata, da bi bil čas moliti, iti k spovedi ali k maši, kajti vedi, da bosta onadva nekoč pričala, če je res ali ni res, da nisi imel časa.

Le če pride nad te skušnjava ali te hoče kdorkoli zapeljati na stranpot in v greh, tedaj reci odločno in pogumno in neomajno: *Nimam časa!*

Lucas.

P. MODEST:

Po Frančiškovih stopinjah.

Tudi samostan Marijinega Oznanjenja je zaradi prevelike vneme in gorečnosti p. Lina moral prestati in prenesti precejšnjo mero bridkih skrbi. Duhovščina starega mesta je kazala nekako ljubosumnost napram samostanu zaradi izredne priljubljenosti p. Lina pri ljudstvu; zdelo se ji je, da je v dušnopastirski službi zapostavljena.

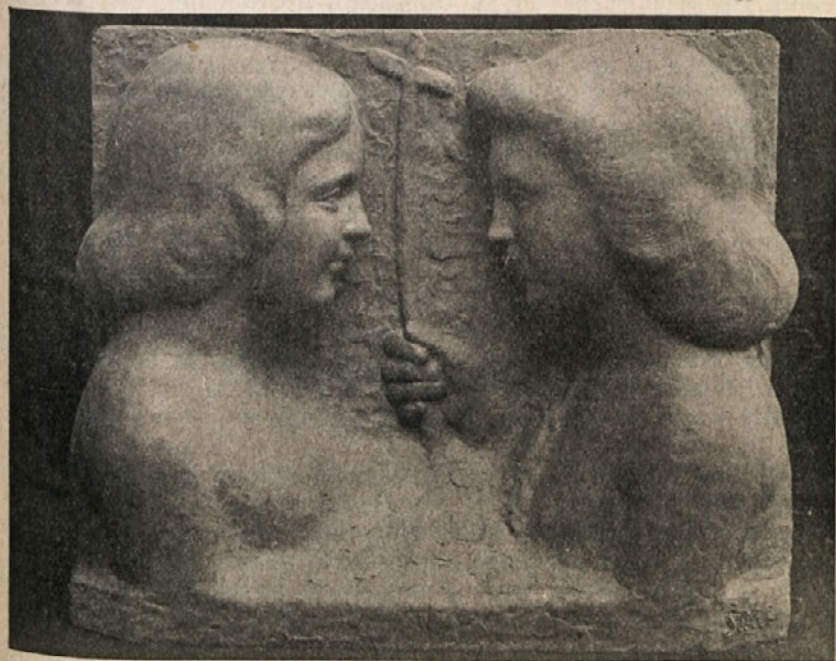
Resnično, da je p. Lin, ne da bi se bil sam tega zavedal, večkrat prekoračil meje svojega običajnega pooblastila; kar mu je pač prilika nudila, to je storil po lastnem preudarku in ni vedno iskal brezpogojnega dovoljenja svojih duhovskih in svetnih predstojnikov.

Večkrat se je zdelo, da je dvojna služba, ki jo je opravljal p. Lin, za enega samega človeka pretežko breme. Zakaj kaznilnica in zavetišče, kjer je bil dušni pastir, sta bila predaleč vsaksebi. Ni bilo torej redko, da je morala ena ali druga služba vsled tega trpeti. Pri nedeljski službi božji na primer se je tu in tam kaj rad izognil, da kaznjencem ali prebivalcem zavetišča ni razlagal evangelija, kakor je bilo določeno. Govorniškega daru ni imel in kadar je moral to priznati, ni mogel prikriti, da ga je sram. Vsled tega je pa tudi to nadležno opravilo le prerad pre-

pustil tistim svojim duhovnim sobratom, ki so mu radovoljno pomagali. Kako naj torej ne bi bil njegov škof prej ali slej zvedel za njegovo pomanjkljivost! In ko je zvedel, je izrazil svojo prikrito nezadovoljnost.

Končno so pa vendarle vsi kar naravnost morali priznati, da je tako goreča in delavna, ljubezen do bližnjega resnično najbolj zgovorna in najbolj vneta javna razlaga evangelijskega nauka, živ zgled, ki se izraža v pristnem pojmovanju duha evangelija.

Kaj vse so mu še očitali? Moralnih pogrškov niso mogli najti na njem, zato so se spravili na njegove posebnosti. Vprav tisti pa, ki so njegove slabosti vedno raznašali, svojih trditev niso mogli dokazati, kadar je šlo zares. Ako zagrabimo do dna, bomo spoznali, da njegove posebnosti niso bile nič drugega, kakor nezavestno orodje njegove do-

Janez Krst. z Detetom Jezusom.

brotljivosti in ponižnosti: ta jim je odvzela vsako ostrino, ona pa je opravičevala njih uporabo.

Osebnost p. Lina pomeni več kakor samo osebnost nekega človeka, ki samo svetniško živi. Lahko jo postavimo kot znamenje velike ideje, misli, ki je neumrljiva, ker je božja; kot znamenje vzvišnega vzora, po katerem hrepeni ves današnji svet, ker svojim razdvojenim dušam drugje ne najde utehe.

Njegov nastop pred porotnim sodiščem v Luki zadostuje, da moremo spoznati, v kakšnem duhu in s kakšno vnemo je opravljal svojo dušnopastirsko službo v kaznilnici in v zavetišču.

V dušah tako mnogih kaznjencev se je porodilo novo samospoštovanje, ki jih je spodbujalo k novemu življenju, ki se je v veselem upanju svetlikalo v njihovi bodočnosti. Za vse to gre hvala p. Linu. Kdor mu je zaupal, temu je tudi pomagal, da si je utrdil voljo in začel

novo, krepostno življenje v človeški družbi. Kdo pa mu ne bi bil zaupa! Saj je prav očetovsko skrbel za nje.

VII. O če jetnikom.

Ce je slišal pripovedovati, kake grozovitosti je počenjal ta ali oni izmed kaznjencev, je bil takoj pripravljen zagovarjati ga. „Verujte mi“ — tako je govoril — „da bolje poznam te ljudi nego drugi, zakaj napram meni so vedno odkritosrčni: ni tako hudoben ne. Napravil je pač nekaj zlega, priznam, toda tedaj se resnično ni zavedal, kaj dela, bil je čisto brez uma, ubogi! Zadelo ga je kakor nesreča, ki se vsakemu izmed nas lahko pripeti, ako nas ne ščiti Gospod s svojo roko. Stavim, da je v jedru še vedno dober človek in ima najboljšo voljo vse popraviti in poravnati. Če se posreči, da ga oprostijo, boste videl, da bo živel ko poštenjak.“

Nič drugače ni govoril p. Lin, če se je med štirimi očmi menil s kakim kaznjencem. Ta čudoviti, vse prodirajoči pogled je bila podlaga njegove prave vzgoje; izdajal je izredno ostroumnega zdravnika razžaljenih in ponižanih, v žgočem jadu ohromelih duš.

„Že vem, ubožec, da si učinil prav slabo dejanje,“ je ljubeznivo kramljal ž njim. „Ah, ko bi se bil mogel le za trenotek obvladati in premisliti, gotovo tega ne bi bil storil! Pojdi, pojdi, ali misliš, da te ne poznam? Gotovo bolje, kakor pa se tebi zdi. Take nerodnosti danes nisi več vstanu izvršiti, niti v sanjah ne! Razume se pa, da moraš sedaj prestatii kazen. Potrpljenje moj sin, potrpljenje, še nekaj let! Boš videl, midva bova prav dobra prijatelja. Potem bom pa že skrbel za to, da bo vsakdo zvedel, kako dober človek si vedno bil in da te je samò to pot taka nezgoda doletela. Torej potolaži se — le pogum, zaradi Boga...“

Konec takih pogovorov je bil navadno zmerom enak: jokala sta oba od ganotja.

Kdo bi mogel presoditi, kako blagodejno so vplivale na kaznjence te skupaj prelite solze? Spomin na ljube in drage, ki jih je pustil tam zunaj, ga je tlačil k tlom; zavest pa, da je našel prijatelja, ki ga bo tolažil vse dni, dokler se mu ne odprò vrata skozi gosto železno omrežje, mu je dajala poguma in veselega upanja.

Njegova tolažba ni izzvenela v prazne besede, marveč so se pokazala tudi dejanja. Med petsto ali šeststo kaznjenci pri „Sv. Frančišku“ ni bilo niti enega, ki ne bi bil p. Lina smatral za svojega najzvestejšega prijatelja, najljubeznivejšega brata.

Mimogrede bodi omenjeno, da tu notri ni kake posebne ljubezni do redovne halje, kakega izrednega nagnenja do meniške kapuce. Namesto duhovnika bi raje imeli laika, da bi jim ob nedeljah pridigoval. Toda strah pred kaznjenci, da ne bi mislili: nasilno nas hočejo spreobrniti in poboljšati, jih sili, da trpijo duhovnika-redovnika, ki jim oznanja in razlaga večne resnice kot poslanec božji, kot srednik med Bogom in ljudmi.

P. Lin ni zadovoljen samò s tem, da je spovednik onih nesrečnih in zapuščenih. Njegova duhovska služba stoji navidezno na drugem mestu, poleg njegovega poslanstva, ki ga izvršuje kot brat, kot tolažnik, kot pomočnik in neutrudljiv priprošnjik. Ne more biti sporne zadeve, v kateri se p. Lin ne bi postavil na jetnikovo stran in jetnik v vsakem slučaju sme računati na njegovo pomoč. Tudi pazniki morajo biti

oprezni pred njim; marsikoga, zlasti če bolniku ni postregel, je temeljito podučil, kaj je njegova dolžnost.

Zunaj v zatohlih in zapuščenih kočah so jokale družine jetnikov, oropane vsake moške pomoči. Med njimi in med celicami v ječi je nežnočuteče posredoval p. Lin. Ne samo to; s svojimi slabotnimi rokami je prijel za delo kjerkoli je bilo treba, da je družina kaznjenca laže si oskrbela vsakdanji kruh. Če drugače ni bilo mogoče, je zapuščeni ženi in doraščajočim otrokom preskrbel primerne delo. — Jetnikom pa je donasal poročila od njihovih ljubih tam zunaj in jih zagotavljal, da doma ne manjka kruha, da jim ni nobene sile. Skrivaj pa jim je stisnil zmečkan papirček, na katerem je bilo napisanih kaj malega nežnoljubčih besed. Toda tudi to malo pisanje je vezalo dom in ječo in je jetnikom vzbujalo čustva, ki so se razodela v debelih solzah in pritajenem ihtenju, ki je polagoma zamiralo v mračni celici in pričalo o nesreči človeškega srca.

Kakor na poštnem uradu, tako je zgledalo v stanovanju p. Lina: sama pisma in pošiljke. Čakalo je le vse, da p. Lin pregleda, prebere in razdeli. Vse je prebral in pregledal, da ne bi kdo kaj prepovedanega vtihotapil med jetnike. Kdo drugi se pa niti dotakniti ni smel teh pisem, da bi mu nihče ne mogel očitati, češ da je zaupanje, ki so ga jetniki imeli vanj, zlorabil.

P. ROMAN:

Na potih brezdomca.

Povest delavca.

Prvič se mu je v glavi porodila misel, da marsikdo izmed teh tisočev komaj čaka dni brezposelnosti, da jim to ugaja, da je delo za premnoge le nekaka kazen, ker delo sovražijo in se ga ogibajo.

Prvič je tudi pomislil, da tukaj edino le vest človeka lahko prisili, da se v vesti čuti dolžnega delati.

In vera priznava vest, vera te ljudi okoli njega, te kmete, te hlapce in dekle čuva pred tem, da bi se zvijačno odtegnili težkemu in komaj plačanemu delu. Čuva jih pred brezposelnostjo, pred nepoštenostjo in kar je hujše: čuva jih nezadovoljnosti...

Nevoljen je zadnjič motiko globoko zasadil v zemljo, razrahljal prst, očedil gredo in zamahnil z roko: Saj človek nikoli vsega ne bo razmislil.

Pomislil je, da mora prositi in nič kaj rad je mimogrede stopil v kuhinjo in povprašal če je gospodar že prišel domov. Greta, ki je Mariji pomagala v kuhinji, mu je rekla, da vsak čas more priti. In če ima kaj takega, da ni za vsakega?

„Oh, kaj bo takega. Nekdo, ki sem ga poznal pred leti v neki tovarni je prišel skozi vas, mimo vrta, me je prepoznal in sedaj prosi, da mu preskrbim večerjo in prenočišče.“

Greta in Marija sta hkrati rekli: Za večerjo medve poskrbiya, za prenočišče morate pa že očeta vprašati. Glede tega je strog.

Blaž se je malce obrnil proti Greti: Kaj ne, kakšen vagabund... in se ji je nasmejal.

Greta pa je vsa zardela, odmaknila pogled.

Bilo je pri večerji. Blaž je gospodarju šele sedaj utegnil povedati, koga je vzel pod streho. Tauroch je le z glavo pritrdil in mirno jedel dalje. Greta in Žanet sta se spogledali. Še nikoli ni oče pustil kogarkoli prenočiti, ne da bi sam videl človeka iz oči v oči.

Po večerji je rekla Greta Blažu: Oče vam bolj zaupa, kot nam svojim otrokom in je zrla vanj občudujoče, z odsevom rahle nežnosti.

Peters je mejtem tudi odvečerjal v poselski sobi in tam pripovedoval kod vse je že hodil. Ker ni pri tem hranil različnih opazk o gospodarjih, ki izžemajo svoje delavce, je Blaž posegel krepko in odločno v ta pogovor s kratko besedo: „Molči, Peters — kdor ne dela naj tudi ne je — tako pri nas velja. Pošteno delo pa redi — tu pri nas, svojega človeka. V mestih je drugače. Tam so druge razmere, tam res kri vpije v nebo, toda ne govori o tem našim ljudem.“ Nato se je obrnil in šel. Ljudje so strmeli za njim, ki je prišel pred nekaj meseci in sedaj v gospodarstvu že toliko pomeni. Vedeli so, da ga gospodar ceni. In če je Tauroch koga „štimal“, to ni bila majhna stvar. Petersa pa so gledali po strani in ker je bilo to čutiti, je Peters sam od sebe kmalu šel za Blažem in ga prosil prenočišča.

Blaž mu je odkazal lastno posteljo. Sam pa si je za silo postlal na tleh, zakaj bil je pošten in ni nosil ljubezni do bližnjega in do ubogih samo na jeziku temveč tudi v dejanju pokazal.

Ko je pred počitkom šel še enkrat okoli po dvorišču mimo hleva, skednja in se je malo zazrl v nebo, je začul izza kuhinjskih vrat v pritičju dvakrat, trikrat svoje ime. Za hip je prisluhnil. Bili sta Marija in Žanet. Že je hotel zaustaviti korak in nagnosko prisluškovati. Pa se je začasa spomnil kako zelo je to nevredno moža in rezkih korakov je odšel v hišo.

Mi pa smemo čuti razgovor obeh sester.

Blaž ni nápak slišal, ko je čul svoje ime. Sestri sta res govorili meji seboj o njem in o očetu.

Marija je sama od sebe začela: Žanet, ali se tebi ne zdi, da se je oče zadnje mesece, kljub temu, da je več dela, kar pomladil. Kako je dobre volje kako rad pokramlja po večerji, ko je preje tako redko sploh spregovoril besedo. In da Blaž — četudi v pravem pomenu besede tujec, vendarle pri njem veliko velja. Da ga pa človek res mora imeti rad. Tako priden in zanesljiv je in za hišo dela, kakor, da je tu na kmetiji rojen.

Žanet je sestri pritrdila, pa še pristavila, kako zelo je tudi pripraven pri vsaki stvari. Človek bi si kar zaželel takega brata, je vzdihnilo iz nje.

„Ali pa moža“ — je nekoliko ostro izgovorila Marija.

Žanet je v tem hipu vsa zardela. In hvaležna je bila, da je Bog dal noči temo in zvezdam ne preveč svetlobe. V srcu ji je kljuvalo — ali Marija ve, njene misli, ali se ji iz oči bere, kako rada vidi stasito postavo Blažovo, ali je mar v sanjah govorila? Samo tega ne, samo tega ne! Nihče ne sme vedeti, tako so se ji podile misli v blazni naglici po glavi. Le trudu doma je odgovorila.

„Kaj vsega ne veš!“

„Nič nisem tebi očitala. Za Greto pa se mi zdi, da tudi Blaž rad pogleda in ona tega ne vidi ravno nerada. In oče ga ima rad. Navsezadnje bi možno bilo, da ga oče pusti k posestvu — — —“

„Pusti to“, jo prekinе Žanet, „kaj bi človek silil v prihodnjost. Bog sam vedi, kaj še pride. Človeku ni dano, da bi smel gledati v delo božjih rok. Poglej pomlad je prišla in z njo Blaž. Prvo noč smo se ga bale, in Greta mu je rekla, da je „Vagabund“. Danes ga vse tri rade imamo in morda celo več.“

„Kaj govoriš?“ — jo preseka Marija.

„Nič posebnega Marija, mogoče sem pa le zadela. Kaj jaz vem. Glej, oče — preje tako zaprt in samsvoj je oživel. In tuj človek je moral dati našemu domu novo življenje. Čudna so pota življenja. In njega poglej — s seboj je prinesel nazore, da sta se z očetom malone sprla. Bere časopise, ki niso nič prida, pa istočasno vzame v roke „Glasnik sv. Antona“ in z ganotjem bere misijonska poročila. Kdo naj iz vsega tega moder postane. Jaz ne. Saj še zase ne vem, kako bo moja pot.“

„Žanet, pojdiva k počitku,“ se oglasi Marija iz mraka. Saj bo res najbolje. To so težke misli — — — in tako grenke zame, pristavi tišje in povsem zase, Žanet.

Nato obe dekleti stopita v hišo in kmalu nato je spalnica treh sestra v sladkem pokoju drobne lučke. Ko se razpravljati pravi Marija proti Žanet — glej kako ta otrok brezskrbno spi...

„In tako lepe lase ima, poglej kako ji temno obrobļajo lice.“

Da, da — vidim — komaj slišno in zamolklo pritrdi Žanet.

Ko pa kmalu nato utihne rahlo šumenje obleke — se Žanet v tiho ti noči preda svojim otožnim mislim: Torej njo ljubi, Greto, nje pa, ki so jo že nešteti fantje prosili, pa je vedno ponosno odklonila — nje ne... In v junijski noči, ki so tako polne hrepenenja in sanj, je zahtelo deklško srce in sicer tako ponosna Žanet je zaspala s solzami na licih. —

IX.

Blaž seveda o vsem tem ni prav nič vedel, da če hočemo biti prav odkriti, niti slutil ni. Res je bilo sicer, kar je Marija v svoji ženski občutljivosti le bolj zaslutila kot pa videla, da je za Greto, ko je šla tako vitka in prožna preko dvorišča, rad pogledal. Toda res brez vsake druge misli kakor te, da je lepa kakor roža v rosnem jutru, kakor breza v lahnem vetru, kakor čistega potoka voda.

Pridno je delal, od zore do mraka je bil na nogah in kar je bilo glavno, ni mu bilo treba nič ukazovati, dopovedovati kako in kaj. Sam je videl, povprašal nato starega Taurocha, če bo tako prav in prijel za delo brez veliko besedi.

Tako se je malone samo ob sebi zgodilo, da so ga pri najhujšem delu najeti delavci jeli smatrati kot gospodarjevega namestnika in ga često vpraševali za svet, za delo, za navodila. Blaž je radevolje ustregel, ker je bilo to v njegovi naravi. Nikoli pa si ni lastil pri vsem tem kakih posebnih pravic in vestno se je ravnal po navodilih starega Taurocha.

Neko nedeljo popoldne ga je Tauroch povabil, da gre z njim v vinograde. Da bosta povsem sama. Bilo je že po popoldanski službi božji, katere se je tudi Blaž udeležil. Greta in Marija sta odšli domov, Žanet se je oglasila pri prijateljici, ki jo je povabila. Njena sestra namreč ji je pisala iz misijonov in sporočila tudi za Žanet pozdrave. Ker je priložila tudi fotografije, jo bo gotovo zanimalo. Žanet se je nenavadno rada in z zanimanjem odzvala vabilu.

Pismo je bilo iz Šangaja — milijonsko kitajsko mesto, пристanišče z ogromnim prometom, zavetišče propalosti in podjetnosti, upanje tiso-

čev, da se ali dokopljejo do bogastva, ali pa brez imena izginejo v morju pristaniških zakotij.

Zanet se je zatopila v branje pisma in nato precej podrobno spraševala o tem in onem. Ko je odhajala je bila zelo resna in vzela s seboj tudi naslov misijonske sestre.

Blaž in Tauroch sta mej tem ogledovala vinograd, hodila v bogatem zelenju in se razgovarjala. Tauroch ga je vprašal tudi kako misli sedaj o onih vprašanih, ki so o njih oni večer govorili. Njemu se dozdeva, da je svoje mnenje že močno izpremenil.

Blaž se brani in pravi, da pač mnogo o tem razmišlja in tudi bere časopise, ki jih imajo v družini naročene, vendar ne more vsega pozabiti, kar je videl.

To še pride, meni Tauroch, življenje je strašno v svoji bujnosti, ne vprašuje, ampak gre preko vsega. Ljudje nikoli ne bodo povsem razumeli življenja in tudi krutosti ne, ki je v njem, pa pravtako ne ljubezni, ki klije često tam, kjer bi človek ne mogel verjeti. Življenje je bogato, je navidez brezmiselno, blazno v svojih bolečinah, v svoji strasti, v svoji ljubezni — le vera meče v to vrvenje, v ta strašni, zagonetni nemir, v to večno valovanje vsaj nekaj jasnosti.

To dobro vem, da vsega nikoli razumel ne bom. In da Nekdo je nad nami, ki življenje vodi in srca človeška prečudno v svojih rokah suče. Kam vodi moja pot — On sam ve jaz ne. Sirota sem bil in sem zgodaj moral v svet, po tovarnah sem delal in na javnih shodih strastno govoril. Prepričan sem bil do dna, kako je Cerkev odveč in sedaj sam hodim v cerkev in vse to prečudno ljubim. Ne iz pobožnosti, tega se sam bojim, ker ne razumem odkod to. Moje knjige, ki sem poprej nanje prisegal se mi zde sedaj močno enostranske. Ah, življenje je močnejše kot so knjige, in bolj živo govori.

(Dalje prihodnjič.)

P. ADOLF:

Spomini iz misijonskega življenja.

Moj zapisnik ima pripombo: Prve čase ujetništva je bila Verdala prava norišnica, zlasti še na večer, ko je bila odprta kantina. Ta pripomba mi kliče v spomin razne žalostno-smešne dogodbe, ki vam jih hočem v naslednjem nekoliko opisati.

Kakor sem že omenil, so nas naši gospodarji že v Aleksandriji skrbno spraševali, če imamo kaj denarja, koliko ga imamo in kdo nas bo z njim ujetništvu zalagal. Tudi na ujetniški ladji so si skrbno zabeležili koliko egiptovskih lir je kdo plačal za postrežbo. Zakaj, tega mi takrat še nismo vedeli. Šele na Malti se nam je malo posvetilo. Tisti, ki smo imeli kako finančno ozadje, smo bili nastanjeni v Verdali, druge uboge pare brez pare so morale pa v „Taborišče sv. Klementa“. Polnoma nam je postala stvar jasna šele v Verdali.

Za kuhinjo, pranje, snaženje obleke in postrežbo so nam dodelili kakih 40 mladih mornarjev, ki so jih naložili po nemških ladjah. Bili so pravi „marinarski“ cvet. Nihče nam ni zastoj kake usluge izkazal. Že za to je bilo treba denarja. Poleg tega smo imeli v Verdali tudi priliko za kak pribolišek. Kantina je bila zlasti v začetku precej dobro založena. Mrzla jedila, viski (angleško žganje), stout (močno angleško pivo) in še marsikaj se je dobilo v tej kantini. Se razume, da ne za-

stonj. Zopet je bilo treba denarja. Zato so v Verdalo spravili samo petične. Midva z redovnim sobratom sicer nisva bila med njimi, a zopet ne popolnoma suha. Menda so naju bolj kot duhovnika, kot radi petičnosti pridelili tej gospodi.

Priznati treba, da so stvar s svojega stališča izvrstno zamislili. Obetal se jim je dober „kšeft“. In so ga tudi imeli. Še precej mirnim uram so sledili prav razigrani in razposajeni večeri. Na večer je namreč kantina odprla svoje zaklade. Vse je drlo v njo. Taka gneča je bila, da se ni bilo moč skozi preriti. Mali trg pred njo je izgledal, kakor kaka ljudska veselica. Vse je jedlo in pilo, da se oškoduje za pičle dnevne porcije brez pijače. Kar stoje se je to vršilo, ker Angleži v takih pivnicah sploh ne poznajo klopi in stolov.

Tako bolj v noč bi bil že marsikateri potreboval kake zunanje opore, ker se je znotraj preveč podprl. Končno je večina pozabila, kje je in kaj je. Začelo se je naravnost razposajeno veseljačenje. Burk, šal, dostojnih in nedostojnih, plesa, vsega je bilo dosti. Še pretepa ni manjkalo. Mornarji so imeli celo svojo godbo, preprosto sicer, a vendar. Nekak kvartet je bil.

Eden muzikantov je igral flavto. Moram reči, da je bil mojster v svoji stroki. Drugi je vlekel harmoniko, ne samo zvečer, ampak od jutra do večera. Objemal in pritiskal jo je k sebi s tako vnemo in nežnostjo, da nisi vedel, kaj bi bolj občudoval, ali godca, ali harmoniko, ali glasove, ki jih je izvabljal. Tudi ta je bil doma v svojem inštrumentu. Tretji je imel precej veliko trobento prodirajočega in pretresujočega glasu. Trobil pa je samo zvečer, ko se je pošteno napil in to s tako silo, kakor bi sodnjemu dnevu trobil. Celó v okoliška taborišča se je slišala tromba. Ker dasi pijan ni znal piano igrati, je bilo še angleškim ušesom, ki več prenesejo kot naša, polagoma preveč. Zato je bil prvi izmed nas prestavljen v drugo taborišče. Četrti muzikant pa ni bil stalen, še manj pa njegov inštrument. Tolkel je na boben in ta boben je bil kak slučajno prazen sod.

Zjutraj, ko je bila večina ujetnikov še v postelji, sta prva dva godca, s flavto in harmoniko, igrala na dvorišču, včasih tudi na velikem trgu zlasti, če je kedo izmed premožnejših ujetnikov obhajal svoj god ali rojstni dan. Igrala sta tako milo, tako nežno, da nam je kar srce stiskalo, posebno, če smo pomislili, da smo ubogi ujetniki v stari trdnjavi, sredi morja, daleč od doma, ločeni od celega sveta, izročeni na milost in nemilost naših gospodarjev.

Zvečer pa je nastopal cel kvartet na malem trgu pred kantino in sicer vse drugače, kakor pa zjutraj. Zvečer je bila naša godba glasna in hrupna. In če je zagodla še kakšno znano poulično, kakor ono „Majn lieber Avguštin“, pa smo imeli takoj koncert na dvorišču, godbo s petjem. Več sto mož je spremljalo muziko, vsak po svojih močeh. In peli so lahko, ker so imeli namazana grla.

Najhujši razgrajachi so bili mornarji. Za njimi pa so prišli ujetniki raznih hotelov in gostiln. Teh ljudi je bilo med nami prav veliko. In ti so veseljaki že po poklicu.

Noreti, piti in peti pa so pomagali skoraj vsi ujetniki, vsak kakor je vedel in znal. Sramovati se ni bilo treba nikomur.

Ko pa so se razgrajachi pred kantino nanoreli, spravili so se na sprevode, parade in maškerade. Podili so se po dvorišču, po obeh trgih in po dolgem hodniku prvega nadstropja.

Sprevodi in maškerade niso bile vedno enake. Za spremembo sta skrbela dva bivša cirkuška ravnatelja. Ko sta se postarala, sta pustila poklic glumačev in otvorila gostilni v Kajiri. Tukaj v ujetništvu sta bila vedno med prvimi rogovileži. Menda se jima je zdelo, da sta zopet v poklicu mladih let, da sta zopet glumača in da je Verdala njun cirkus.

Nekega večera je vodil spreved po Verdali g. Finiš, eden izmed dveh omenjenih. Mož je bil precej velik in zelo obilen. Našemljen je bil za silo kot velikanska žaba. Zibal se je na čelu maškerade. Pred seboj je porival enokolnico. Za njim je koracala pod vodstvom drugega dolga vrsta manjših žab, črnih in zelenih, v parih po dve in dve.

Prva žaba s samokolnico, je počasi, z nizkim a močnim glasom pela dvakrat po trikrat kvak, kvak, kvak, — kvak, kvak, kvak. Vrsta manjših žab pod vodstvom drugega pa je hitro, z visokim glasom in iz vsega grla odgovarjala tudi dvakrat, po trikrat rega, rega, rega.

Vse, kar je bilo živega v Verdali, je drlo na dvorišče. Vsi so hoteli, da bi videli in slišali te čudne žabe.

In odkrito moram priznati, vsem ujetnikom, ki smo slišali te človeške žabe, je za trenutek pamet odpovedala. Več kot petsto mož je nehote začelo regljati iz vseh kotov Verdale. Eni so pomagali peti prvemu, drugi drugemu koru.

Kvak, kvak, kvak, — kvak, kvak, kvak so mogočno kvakali v globokih basovih debeli in trebušni gospodje raznih bank, učeni profesorji, dobro rejeni kapitani in angležki narednik. Ti so bili med žabami urhi. Suhi in meršavi mornarji, izpiti strojniki in angleška vojaška straža pa je reglala na vso moč v visokih glasovih, kako ženske žabe: rega, rega, rega.

To sta vam bila dva mogočna kora razgretih verdalskih žab, ki sta skušala prevpiti drug drugega!

Najmočnejše glasove pa imele tiste žabe, ki so preveč pile. Te žabe so imele pameti le malo več, kakor živalske žabe, zato pa veliko več glasú.

V par minutah sta kora takt izgubila. Nastal je en sam žabji kor, ki je kvakal in reglal, kakor na tisoče žab v mlakuži.

To je bil žabji koncert v Verdali! Tega ne bo nihče pozabil, ki ga je slišal. Še celi teden potem nam je bučalo po ušesih kvak, kvak, kvak in pa rega, rega, rega.

Poleg mornarjev so bili najhujši razgrajaci v Verdali ljudje iz Šepertsevega hotela iz Kajire, kjer je bil nastavljen tudi nam že znani Fric Ze. To je največji in najimenitnejši hotel v Egiptu.

(Dalje prihodnjič.)

P. ANGELIK:

Tretji red in katoliška akcija.

Gobavci sodobne človeške družbe.

Med skupnimi nalogami, katere naj bi izvršil celotni slovenski III. red sem svoj čas omenil tudi zavetišča za odpuščene kaznjenec. Na prvi pogled se zdi morda to kakemu udu III. reda odveč. In vendar je to potrebno in dejanje žive ljubezni do bližnjega.

Vsakemu, ki vsaj nekoliko pozna življenje sv. Frančiška, je dobro znana njegova velika ljubezen do gobavcev. Bili so to najbednejši ljudje

v tedanji človeški družbi. Že sam pogled na njihove grozne rane jih je mnogim pristudil. Tudi Frančišek jih spočetka ni mogel videti, kakor sam pripoveduje v svojem testamentu: „Ko sem bil v grehih, se mi je zdelo zelo zoperno videti gobove, in sam Gospod me je pripeljal med nje in sem bil usmiljen ž njimi. In ko sem šel od njih, se mi je tisto, kar se mi je zoperno zdelo, spremenilo v dušno in telesno sladkost.“

Dandanes pravih gobavcev, vsaj v naših krajih nimamo več. Imamo pa druge, ki so jim v marsičem podobni. In to so odpuščeni kaznjenci. Žive med ljudmi, umreti ne morejo in vendar se jih ljudje ogibajo, kakor da bi bili gobavi. Marsikateri od njih zapusti jetnišnico s trdnim namenom poboljšanja. Vendar pa se jih mnogo vrača zopet in zopet, kljub vsem dobrim sklepom. Zakaj? Kdor bi površno sodil, bi mislil, da so to pač nepoboljšljivi zločinci ali hudodelci iz navade. Ne rečem, da so tudi taki vmes, vendar pa ne vsi. Lahko je reči: Začni novo življenje, toda neprimerno težje je odgovoriti na vprašanje: Kako naj ga začnem?

Odpušteni kaznjenc je prost. Kam naj se obrne? Dnevna plača v jetnišnici znaša 10 par, v desetih dneh 1 Din (izgovori en dinar). Ker je semterje rabil znamko in si morda ob največjih praznikih privoščil nekoliko mleka za svoj prisluženi denar, mu je ostalo le par dinarjev, če mu jih je sploh ostalo. S tem si kupi prvo večerjo ali kosilo na prostem. Morda mu ostane še za prvo noč za prenočišče. Potem je sredstev konec. Sorodnike prositi za podporo, ga je sram, ali pa, kar je navadno, se oni sramujejo in ga ne marajo poznati. Ne preostane mu torej družega, kot da si poišče službo. Tu se pa začne šele prava trnjeva pot za odpuščenega kaznjenca. Človeška družba se namreč nasproti njemu ne obnaša kot usmiljeni Samaritan, ampak kot oni duhovnik in levit, ki sta šla brez sočutja mimo ranjenca na poti v Jeriho, k večjemu mu dajo na pot poceni pridigo, češ, kdor je tako lahkomiseln, naj se še pokori. Ravno tisti, katerim nikdar zakoni niso dovolj strogi in kazni dovolj težke, tedaj ko bi bilo treba pomagati z dejansko ljubeznijo, navadno popolnoma odpovedo. Zgražajo se sicer glasno nad vedno rastočim številom zločincev, pozabljajo pa v svoji „sveti“ gorečnosti, da mnogo odpuščenih kaznjencev s svojim osornim in neprijaznim obnašanjem silijo k novim zločinom. Komu niso znani predsodki ljudi glede teh odpuščenih revežev. Če gre za podporo takih, tedaj ogorčeno poudarjajo, da je poštenih revežev dovolj. Ne pomislijo pa, da gre tu za to, da se človeka, ki je nevaren človeški družbi s tem lahko spravi na pravo pot, da ni več nevaren. „Toda“, tako odgovarjajo, „malopridnež ostane malopridnež“. Mnogi torej sploh ne verujejo na možnost poboljšanja, kaj šele na resnično poboljšanje in pozabijo, da se to nezaupanje lahko obrne kedaj proti njim ali njihovim dragim. „Kdor stoji naj gleda, da ne pade“. Vsi nosimo s seboj posledice izvirnega greha in če se morda pri nas niso tako očitno pokazale, se imamo zato zahvaliti milosti božji in srečnim okoliščinam, v katerih smo zrasli. Nasprotno pa bi marsikateri takozvani zločinec zaslužil prisrčno usmiljenje in odpuščanje, če bi se dalo in moglo natančno preiskati, kako in zakaj je postal zločinec. Tudi tu namreč velja pregovor: Tout comprendre, c'est tout pardonner. Vse razumeti, se pravi vse odpustiti.

Zopet drugi pravijo, ko jih odpuščeni kaznjenc prosi, za službo: „To ne gre, moja trgovina bi prišla v slabo ime“ ali „Moji delavci bi se uprli, če bi zvedeli, da je bivši kaznjenc v njihovi sredini.“ (Dovolj žalostno ne samo za kaznjenca, ampak še veliko bolj za take delavce) ali „Jaz načeloma takih ljudi ne sprejemam“ (to je najkomodnejši izgovor, da se izogne vsaki prošnji ali pa najošabnejši, ker ceni samega

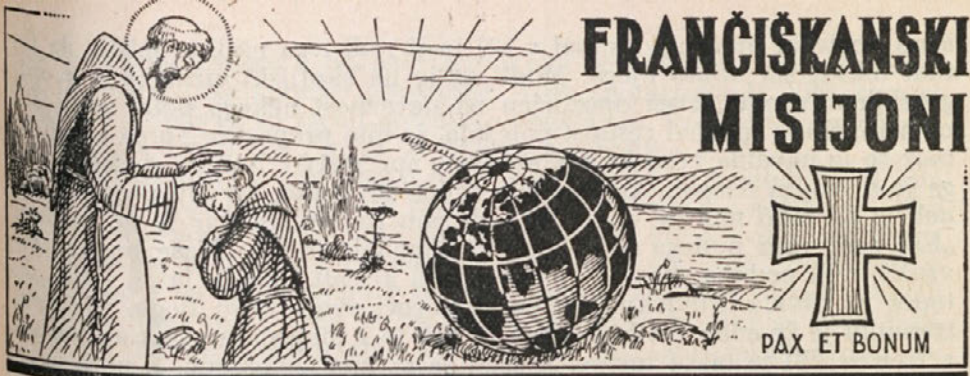
sebe tako visoko, da bi bilo pod častjo se s takim človekom sploh ukvarjati. Za las podoben je takim ljudem farizej v tempelju).

Tako se običajno sprejema odpuščene kaznjence, ki si hočejo iskati dela in kruha. Tistih par dinarjev, ki so jih prejeli pri odhodu iz jetnišnice je v dveh, če ne v enem dnevu porabljenih. Domov ga ne sprejmejo, beračiti ne sme in ga je tudi sram, želodec pa mu je ostal in potreba po spanju. Nazadnje iz obupa napravi nov zločin in občinstvo se potem z glasnim ogorčenjem zgraža nad hudodelcem, ki je nepoboljšljiv in ga nobena kazen ne izboljša.

Pa ne samo to. Vzemimo slučaj, da je kaznjenec po sreči vendarle dobil delo. Ob prvi priliki, ko se pojavi podoben zločin, ga osumijo, da je on tistega kriv in ga seve takoj vtaknejo v preiskovalni zapor. Po nekaj dnevih ga kot nedolžnega izpuste s spričevalom, da ni bil kriv. Pa kaj mu pomaga tako spričevalo. Gospodar je med tem najel drugega uslužbenca in kaznjencu ne preostane družega kot iskati nove s še težjimi pogoji kot prvič. S plačo, ki jo je dobival je komaj nakupil nekaj potrebne obleke. Par dni tava brez izgleda na službo in konečno iz obupa postane zopet kaznjenec, ker vidi, da mu je življenje med takozvanimi poštenimi ljudmi onemogočeno. Kdo bo vrgel prvi kamen nanj?

Če pomislimo usodo teh nesrečnikov tedaj moramo priznati, da so v enakem razmerju do človeške družbe, kakor so bili nekoč gobavci. Izobčeni iz človeške družbe. In ko bi Frančišek dandanes živel, bi se nedvomno tudi teh modernih gobavcev z vso dušo oklenil. Naša dolžnost, dolžnost vseh otrok sv. Frančiška Asiškega je, da se zavzamemo za te „gobavce“, pa ne samo z besedo in morebitnim pridiganjem, ampak v dejanju. Nujno potrebna bi bila tudi v naših krajih takozvana zavetišča za odpuščene kaznjence. Obstojati bi mogla le v večjih slovenskih mestih, ker bi v malih krajih bila nemogoča iz enostavnega razloga, ker vsi vsakega poznajo. Zaenkrat bi bila nujno potrebna zavetišča v Ljubljani in Mariboru in sicer ločeno za moške in za ženske. Zavetišče bi imelo nalogo, da preskrbi kaznjenca z najpotrebnejšo obleko, z orodjem, s potnino do službenega mesta i. t. d. Imeti bi moralo na razpolago prenočišča in take delavnice, da bi lahko zaposlili odpuščene kaznjence za tako dolgo, dokler si ne bi drugod poskrbeli primerne službe. Najvažnejša njegova naloga pa bi bila preskrbovanje izpuščenih kaznjencev z delom. Voditi bi moralo sezname prostih služb, ki ne zahtevajo odgovornosti in se lahko nastopijo takoj, kjer bi vsaj za prvo silo mogli isti biti zaposleni, če tudi bi službe ne odgovarjale povsem njihovim zmožnostim. Čez čas si lahko vsakdo pomaga naprej, najhujše je neposredno po odpustu, ko se ne ve kam obrniti. Običajne posredovalnice za delo ali borze dela za te vrste ljudi nimajo skoro nobenega pomena, ker se zahtevajo spričevala i. t. d., katerih odpuščeni kaznjenec nima.

Nikdar namreč ne smemo pozabiti, da tudi odpuščeni kaznjenec potrebuje hrano, obleko in stanovanje. Krasti ne sme, beračiti ne sme in ga je sram, dela ne dobi, živ ne more v zemljo in tako mu večkrat preostane edina rešitev — — — zločin. Tak je postanek zločinca iz navade ali kakor navadno pravimo zakrknjenega in nepoboljšljivega grešnika. Kdor ima srce za te gobavce podobne človeške družbe in gotovo ga ima sleherni otrok sv. Frančiška, bo moral priznati, da je to delo potrebno in nujno in bo tudi vedel, zakaj je potreben skupni fond III. reda med Slovenci. Takih nalog ne zmore posamezna skupščina ampak le celotni III. red med Slovenci.

P. HUGO:

Krvavi misijon.

P. Turk in P. Benigar.

Vsak misijon med pagani mora prej ali slej prestati svoj krvavi krst. Paganska tla so za plemenito evangelijsko seme pretrda, če jih ne razmoči mučeniška kri. Se pozneje je mora poleg potu tu in tam kri zaliti, da vspeva. So misijoni, ki so podobni neplodni zemlji, katero je treba temeljito gnojiti, da sploh kaj obrodi. Med take misijone spada kitajski apost. vikarijat Ichang, v južno zahodnem delu provincije Hupe. Zlasti njegove gorske misijonske postaje, ki se nahajajo nad 1000 m visoko, zahtevajo toliko misijonarske krvi, da jih po pravici lahko imenujemo: krvavi misijon. V zadnjih tridesetih letih je samo med misijonarji zahteval sedem mučeniških žrtev, med njimi dva škofa. Misijon oskrbujejo belgijski frančiškani.

L. 1898. je padla prva krvava žrtev, P. Viktorin Delbrouck, O. F. M. je bil na zverinski način umorjen. Najprej so mu zvezali roki in ga obesili na drevo, kjer je pet dni visel. Kdor je hotel in kakor mu je bilo drago, ga je mučil. Nekateri so ga s palicami topli, drugi s pušicami zbadali, tretji mu z razbeljenimi škarkari meso trgali iz telesa. Med mučenjem so mu grozili, da mu bodo srce pri živem telesu izrezali in pojedli. Končno so sklenili naj bo obglavljen. Toda ne na mah. Sedemnajst pagan-skih zverin v človeški podobi je potegnili meče. Vsak mu je po dogovoru smel zadati le tak rano, da je šele po sedemnajstem udarcu glava odletela. Ko so jo nekaj časa na palici okrog nosili, so jo razbili in možgane pojedli. Nato so ga razparali, mu izrezali drobje in mu prsni koš s kolom razpolovili in raztegnili.

L. 1905 so izkrvavele kar tri žrtve naenkrat: misijonski škof Teo-tim Verhaeghen, njegov rodni brat P. Friderik in P. Florencij Robbe-recht, vsi trije frančiškani. Škof, pogumen mož, ki je že večkrat neustra-

šeno pogledal mučeniški smrti v oči in ji radi tega ušel, je mislil, da bo tudi tokrat šla mimo njega. Mudil se je na škofijski vizitaciji v svojih gorskih misijonih. Dasi opozorjen na nevarnost nekega pota, se ni dal oplašiti. Ko je spoznal resnost položaja, je bilo prepozno. Tolpa kakih 30 mož se je navalila nanj in neoboroženo spremstvo. Njegov služabnik, ki ga je s svojim telesom kril, se je s sulico preboden zgrudil predenj. Sunek je bil tako močan, da je bil tudi sam ranjen, vendar še ne smrtno. „Kaj sem vam hudega storil“ pravi napadalcem. — „Naše bogove sovražiš, njih podobe skruniš,“ so vsevprek kričali. Škof je takoj vedel, da topot ni izhoda. Pokleknil je, da priporoči svojo dušo Bogu. V tistem trenutku je že eden zavihtil sulico in mu jo z mogočnim sunkom porinil v trebuh. Bil je takoj mrtev. A srdu še ni bilo zadoščeno. Z noži so se vrgli trinogi nanj in ga docela razrezali. Okrog 30 smrtnih ran so našli na njem. P. Friderik njegov rodni brat, ko je videl, da je vsaka pomoč izključena, je skušal ubežati. A že je dobil silen udarec po glavi, da so mu možgani izstopili. P. Florencija, ki ga ni bilo v spremstvu, so še isti dan izsledili in ga vlekli k mrtvim žrtvam. Ko ju je od daleč zagledal, je groze padel na kolena. Eden krvnikov ga je odzadaj sunil, da je padel po tleh. Nato se jih je šest, ki so ga vlekli, z noži vrglo nanj. Dvajset smrtnih ran so dobili na njem.

Dne 22. aug. lanskega je sledila četrta žrtev, P. Tiburcij Cloodts. O. F. M. Imenovanega dne pridejo k njemu trije možje. Ker je bil dokaj izvežban v zdravniški vedi, je mislil, da prihajajo po zdravila. To so sprva tudi hlinili. Naenkrat pa potegnejo revolverje, mu jih nastavijo v glavo in srce, ter zahtevajo od njega denar. Ker je zatrjeval, da gre ves razpoložljiv denar za zdravila, ki jih pripravlja svojim bolnim ovčicam, sta ga dva z revolverji stražila, tretji pa je pretaknil stanovanje. Našel je njegovo premoženje, ki je znašalo 15 kitajskih dolarjev. Jezen, da ni bilo več, ga je ustrelil. Krogla mu je šla tik pod srcem skozi telo. Prestreljenemu so ukazali, naj se vleže v posteljo, sami so se razkropili po misijonski postaji, če morda še kaj najdejo, kar bi se izplačalo odnesti. Misijonar je med tem zlezal iz postelje, pokleknil in molil: „Presveto Srce Jezusovo v Te zaupam. Dobra Mati Marija, imej usmiljenje z menoj!“ Nato se je vlekel ven na prag, če morda prihaja pomoč. Vedel je, da je njegov služabnik, ki ga roparji niso zapazili, skočil skozi okno in šel ljudi klicat. A med tem so se roparji vrnili. Razočarani nad slabim plenom in jezni, ker je misijonar iskal pomoči, so oddali nanj še dva smrtonosna strela, enega v želodec, drugega v glavo. Ko so kristjani prihiteli, so ga našli mrtvega in o roparjih nikakega sledu.

Komaj 14 dni pozneje 9. sept. so na isti misijonski postaji, kakor zgoraj omenjeni P. Viktorin, padle tri nove žrtve: apostolski vikar Mssg. Trudon Jans, P. Rupert Fynaerts in P. Brunom Van Weert. Škof se je nahajal na uradnem obisku, takozvani škofovski vizitaciji na mis. postaji Siaotang. Ta 1800 m visoko ležeča misijonska postaja je bila zadnja, ki jo je obiskal. Odtod se je nameraval naslednji dan vrniti v Ichang, kjer je njegova rezidenca. A prinesli so nazaj mrtvega.

Imenovanega dne proti večeru so se vsi trije misijonarji nahajali v misijonski postaji. Z njimi je bilo še nekaj kristijanov. Kar nastane zunaj nenavaden hrušč. Strežnik gre gledat, kaj je. Groza! Okrog 30 oboroženih roparjev se je valilo proti vhodu in kričalo: „Smrt Evropejcem!“ Predno je mogel misijonarje obvestiti naj se pripravijo na najhujše, je že dobil z velikim nožem sunek v hrbet in se zgrudil. Tolpa je udrila na dvorišče, kjer se je škof sprehajal ob spomeniku P. Viktorina in molil sv. rožni venec. Takoj so se navalili nanj. Globoka rana je zazijala na

njegovem čelu, zadana z nožem. Opotekajoč je nameril korak proti kapeli, da bi rešil Najsvetejše oskrumbe. A ob spomeniku P. Viktorina se je zgrudil. Ležečega so začeli zverinsko obdelavati. Polomili so mu kosti, mu odsekali desno roko in ga še dvakrat prebodli.

Nato so vdrli v misijonsko hišo. V prvi sobi so naleteli na P. Rupert. Tudi njega so strahovito razmesarili. Prvi sunek z nožem je dobil v pleča, drugega v sence, nato so mu prerezali vrat in porezali prste. P. Brunon se je nahajal z nekaterimi kristjani v učni sobi. Prvo smrtonosno rano z nožem je dobil v tilnik, drugo v čelo. Nos so mu preklali na dvoje. Nato so se vrgli še na pričujoče kristjane. Tri so prav tako zverinsko do smrti razmesarili, štiri so bolj ali manj ranili, kakih pet jih je ušlo. Po končanem klanju so prevrgli vso misijonsko postajo in

Sestre kanosijanke zbirajo najdenčke.

cerkev, oskrunili Najsvetejše, cerkvene posode in obleko, pobrali, kar se jim je zdelo vredno in odšli s plenom.

Ko so prišli nekateri kristjani, ki o vsem niso ničesar vedeli, da se poslovijo od škofa, so ga našli v zadnjih zdihljajih. P. Rupert je bil že mrtev, P. Brunon se je boril s smrtjo, kateri je okrog polnoči podlegel.

Telesne ostanke mučencev so prenesli v Ichang, da jih tam pokopljejo na pokopališču sester Franciškank misijonark, kake dva kilometra zunaj mesta. A pogreb se je mogel vršiti šele v drugi polovici oktobra, tedaj več ko mesec dni pozneje. Kajti pot z misijonske postaje Siaotang, kjer so bili umorjeni, do Ichanga, je dolga pet dni peš hoje. In tiste dni, ko so se roparji tam okrog vlačili, pobijali in požigali, je bila bolj nevarna, kot ona med Jeruzalemom in Jeriho. Končno so se le našli pogumni kristjani, ki so se z nevarnostjo lastnega življenja ponudili za nosače. Eden misijonarjev, P. Marin Adons, je ne glede na nevarnost pota sam odšel na postajo Siaotang, da spremlja dragocene ostanke. Ob velikih nalivih, kar je bilo za prenos ugodno, so sredi ok-

tobra srečno dospeli v Ichang. Par dni so trupla ostala v pokopališki kapeli, kjer počiva že pet misijonarjev mučencev. Nato sta bila PP. Rupert in Brunon 17. oktobra slovesno pokopana zraven P. Triburcija, ki je bil 14 dni prej umorjen. Škofa so pokopali nekaj dni pozneje z velikanskimi slovesnostmi. Vse je bila na nogah, kristjani in pagani, cerkvene in svetne oblasti.

Sedaj počiva poleg svojega prednika Msg. Teotima Verhaeghen, mučenec ob mučencu. Da je Msg. Teotim res mučenec, ni dvoma. Njegovi morilci so glasno in jasno izpovedali, da ga hočejo pobiti, ker s svojo vero sramoti njih vero. Njegovo proglašenje za blaženega je v teku. Za Msg. Trudona in tovariše stvar še ni gotova, ali so pravi mučenci, ali le žrtve roparjev. Glasom naknadnih poročil ti kitajski roparji le niso navadni roparji, temveč tudi verski fanatiki ruskega komunističnega kova, ki organizirani tvorijo posebno praznovorno ločino z imenom chen-pin, to je neranljivi vojaki. Zato upamo, da bodo te njih žrtve enkrat krasile naše altarje.

Človek bi mislil, da si v take kraje, v takih razmerah noben misijonar več ne bo upal. A že sta odšla dva druga nemška frančiškana tja, da zamašita nastalo vrzel. Tudi novi apostolski vikar je že imenovan. To je P. Natal Gubels, belgijski frančiškan. Kot doktor lovanjskega vseučilišča je odšel v kitajske misijone, prav v isti krvavi misijon. Pozneje je bil poklican v Rim za tajnika naših misijonov, dokler ga ni sv. oče 25. marca tega leta imenoval za naslednika Msg. Trudonu. Je zelo izobražen mož. Poleg kitajskega govori še šest jezikov.

Je pač ljubezen do duš močnejša kot ljubezen do življenja.

P. ANGELIK:

Pregled zgodovine frančiškanov med Slovenci.

Kako važno je bilo to modroslovno učilišče, ne le za red ampak tudi za državo, je očitno iz tega, ker je imela provincija skrbeti za profesorje trem javnim gimnazijam v Novem mestu, Karlovcu in Pazinu. Lektorji na Kostanjevici so morali torej skrbeti, da vzgoje primerno število mladih redovnikov, ki bi bili zmožni dostati potrebne izpite za gimnazijsko profesuro. To dolžnost je dvorna studijska komisija predstojnikom provincije naravnost naložila. Seveda so bile s tem zvezane velike težave in ni šlo drugače, kot da so posamezni odlični lektorji žrtvovali svoj prosti čas in posebej učili one, ki so se pripravljali za profesuro. Tako je n. pr. P. Jernej Večerina poučeval latinščino, P. Rafael Ilovski latinsko in nemško slovstvo, P. Pavel Lavpetič grščino in P. Mansvet Šmajdek zemljepisje. To je bila tolikanj težja naloga, ker je manjkalo potrebnih novejših knjig. Tedanji gvardijan P. Salezij Volčič je to zadevo sporočil dvorni studijski komisiji in kmalu je prišlo iz Dunaja naročilo, naj se samostanu na Kostanjevici oskrbe vse dotične knjige. Primorska deželna vlada je poslala nato iz Trsta raznih namenu

primernih knjig v vrednosti 126 gld. Istotako je cesar Ferdinand dovolil l. 1846. tudi za fizikalčni kabinet 123 gld. in nadalje skozi štiri leta še po 50 gld.

Ko je šlo leta 1852. za to, da se novomeška gimnazija dopolni na osem razredov, je P. Salezij Volčič, tedanji provincijal, obljubil skrbeti za profesorje, izprašane po novih postavnih določbah, in fizikalčni kabinet s Kostanjevice prestaviti v Novo mesto. Najbrž si je mislil, da bodo potem kleriki tam dokončevali svoj modroslovni studij zaeno s svetnimi dijaki in torej na Kostanjevici modroslovnih razredov ne bo več treba. Ali premislil si je gotovo, preden se je kabinet oddal. Ostal je tako ohranjen učilišču, za katero je bil v začetku namenjen.

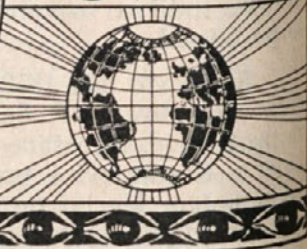
Da so lektorji vestno vršili svojo dolžnost, kažejo že imena lektorjev, kakor P. Bernard Vovk in P. Stanislav Skrabec, kaže pa tudi nabroj učencev, ki so se ondi izobrazili ter pozneje delovali v raznih samostanih, župnijah in kot gimnazijski profesorji. Pa o teh posamezno pozneje več.

Svetovna vojna je nenadoma prekinila to plodonosno delovanje na Kostanjevici ter pregnala klerike in lektorje iz mirnega zatišja. Jeseni 1915. so zapustili učenci in učitelji dom, ki je bila z njim zvezana skoro stoletna tradicija. Bežali so v Kamnik, kjer je bilo do tedaj nastanjeno domače bogoslovno učilišče in se je isto preselilo na to v Ljubljano. Vojna je itak zahtevala nekaj lektorjev, da so odšli kot vojni kurati na bojišče ali v lazarete, kar jih je ostalo so z ljubeznijo in požrtvovalnostjo vzdrževali pouk na prejšnji višini.

Po končani svetovni vojni, ko so se razmere v toliko izboljšale, da so se poasmezni lektorji mogli zopet posvetiti svojemu poklicu, je vodstvo provincije želelo urediti razmerje modroslovnega učilišča do nove države, ter je v ta namen zaprosilo višji šolski svet za Slovenijo, da odobri studij in na njem polagane izpite kot veljavne za novo državo Jugoslavijo. Višji šolski svet v Ljubljani je drage volje ugodil tej prošnji z odlokom dne 16. maja 1919.¹¹ Podeljena je bila državna veljavnost za celo višjo gimnazijo in pravica delati zrelostni izpit na domačem učilišču, pod predsedstvom višjega šolskega nadzornika ali delegata. Vodstvo gimnazije je bilo obvezano, da ob koncu vsakega tečaja oz. šolskega leta poroča višjemu šolskemu svetu o pouku, napredku in uspehih na lastnem zavodu.

Z veseljem in navdušenjem so se lektorji in kleriki lotili studija in dela, da bi tako čimprej zacelili rane, ki jih je svetovna vojna zadala tudi naši provinciji. Spopolnjevali so fizikalčni in naravoslovni kabinet. Legacijski svetnik vitez Nikolaj pl. Gutmannsthal, veleposestnik v Radečah pri Zidanem mostu je še istega leta 1919. poklonil kamniški gimnaziji svojo krasno mineraloško zbirko, kakor jo poseduje malo-katera gimnazija. Vse je kazalo da se bo učilišče tudi v novi državi lepo razvijalo in uspevalo. Z razpisom z dne 27. oktobra 1919¹² se je dovolilo, da smejo kleriki priorata križevniškega reda v Ljubljani obiskovati gimnazijo v Kamniku in da bodo deležni pravice javnosti tega zavoda. Do tega pa nikoli ni prišlo.

(Dalje prihodnjič.)

P. HUGO:

A. Splošni.

Stoletnica „Ure molitve“.

Konec maja je minilo sto let, kar je P. Debrosse, S. J. Paray-le-Monial ustanovil bratovščino „Ure molitve“ in tako spolnil Gospodovo željo, ki jo je izrazil svoji služabnici sv. Marjeti Mariji Alacoque. Jubilej so v Paray-le-Monial proslavili s slovesno tridnevno od 22.—23. maja, ob velikem navalu romarjev. Romanje se bo vršilo še celo leto, da se zadosti božjemu Srcu za neštete žalitve. Papežev državni tajnik kardinal Pacelli, je naslovil na tamkajšnjega škofa pismo, v katerem v imenu sv. očeta pozdravlja lepo misel tega mednarodnega zadoščenja in izraža željo, naj bi se ga udeležilo kolikor mogoče škofij. Če pri nas to romanje ni na programu, skušajmo vsaj doma poživiti „Uro molitve“.

Nova armada svetnikov.

V teku je svetniški proces boksarskih mučeniških žrtev na Kitajskem iz l. 1900. Gre za 2418 mučencev samo iz tamkajšnjih frančiškanskih misijonov in za 3714 mučencev iz jezuitskih misijonov. Tedaj nad 6000 novih kandidatov za čast altarja. A to število zdaleka ne vsebuje vseh, ki so imenovano leto prelili kri za sv. vero. Samo v okolišju glavnega mesta Pekinga jih je več tisoč izkravalo za Kristusa, ki tu niso vstefi. Tudi žrtve po drugih krajih gredo v tisoče. Kitajska lahko tekmuje z Evropo v prvih stoletjih glede števila mučencev. Bog daj, da bi se njih mučeniška kri tudi tam tako

bogato obrestovala, kakor se je v Evropi, da bi vsa ogromna Kitajska postala krščansko-katoliška in tako tudi ostala, kar Evropa ni.

Kupljene redovnice.

Italijanske sestre konzolatinke imajo v Kenya (Indija) svoj samostan z redovnim novicijatom. Mnoga domača dekleta bi rada vstopila v samostan, ko bi to ne bilo s tolikimi težavami združeno. Stariši niso zadovoljni, svojih hčera kakor niso zadovoljni, svojih hčera zastonj darovati nebeskemu Ženinu kamoli, da bi jim kako doto dali. Če mora tam navadni ženin svojo nevesto starišem plačati, se to še bolj spodobi za nebeskega Ženina, o katerem pravijo, da je tako bogat. Vpoštevajoč to globoko vkoreninjeno prepričanje domačinov, je angleška vlada odredila, da mora predstojnica za vsako kandidatino, ki jo sprejme, njenim starišem odšteti 150 dolarjev. A tem še sedaj kar ne gre v glavo, kako se morejo njih hčerke navduševati za nekega nevidnega ženina. Po desetih letih, kar obstoja samostan, je deset sester domačink napravilo začasne redovne obljube, po velikih težavah z domačimi. Trideset jih čaka, da se sorodniki sprijaznijo z njih namero. Včasih krat kaka našuntana mati vsa divja pridere v samostan, da če treba silo privleče svojo hčerko nazaj domov. Tudi sorodniki včasih vdero v samostan, da kaki kandidatici dejansko izbijejo iz glave njenega ženina. Tiste, ki kljub temu vstrajajo, morajo pač imeti poklic.

Očetovo glavo za komunizem.

Neki misijonar maryknolske misijonske družbe poroča iz Kine: V neki vasi blizu Hong-Konga je nekaj domačinov organiziralo sovjetski krožek. Ker se je ta bolj tajno gibal in delal, je imel na mlade fantiče večji vpliv. Komaj so čakali, da so se mu mogli priključiti in pogledati za kulise njegovih tajnih vzorov. Lepa dne se javi za sprejem komaj desetletni deček. Sodrugi mu, ali za res ali za šalo, stavijo težek sprejemni pogoj. „Očetovo glavo moraš prinesiti“, mu pravijo, „pa te bomo sprejeli.“ — „Vse drugo, če hočete,“ odvrne ogorčeno, „samo tega ne!“ — „Potem pač ne moreš biti sprejet.“ — „Zalosten se deček odstrani. Toda o groza! Že drugi dan se vrne — z odsekano očetovo glavo. Strašni dogodek izpričuje tamkajšnji apostolski vikar.

Težave japonskih katoličanov.

Pred kakimi 60. leti je bila katoliška vera na Japonskem še prepovedana. Kdor se jo je oklenil je veljal za verskega in narodnega izdajca. Danes je tudi na Japonskem proglašena verska svoboda, ki pa še zdaleka ni popolna. To se vidi iz letošnjega postnega pastirskega lista škofa-domačina Januarija Hayasaka. Med drugim toži, da vlada sili katoliške državne uradnike in katoliške šolske otroke k slovesnostim v paganske Schinto templje. Ako se temu odtegujejo, so kaznovani. Sicer se vlada izgovarja, da to niso nikake verske vaje in zato s tem ne krši zamčene verske svobode. A škof, ki kot domačin dobro pozna schintoizem, pravi, da je to samo pretveza. Schintoizem je vera, s katero katoličani ne morejo imeti nič skupnega. Apelira na vlado, naj se skoraj dvigne do popolne verske svobode, ki ji bo le v čast in prid.

Veliki petek v Amerik.

Že več let se ameriški katoličani prizadevajo za praznovanje popol-

dneva velikega petka. Mnogo so že dosegli. Veliko katoliških, pa tudi protestantskih podjetij to popoldne ne obratuje. Odsek za katoliško akcijo Kolumbovih vitezov zadnje čase posebno vneta dela na to, da bi praznovanje tega popoldneva postalo splošno. V državi Pensilvaniji so letos podjetniki vseh ver sklenili, naj delo vsaj prve tri popoldanske ure velikega petka počiva. Da bi se v časo zakopano ljudstvo bolj živo spominjalo kalvarijskih dogodkov in si jih vzelo k srcu, so bila zvečer mnogo javna paslopja in zasebne hiše okrašene z električno razsvetljavami križi.

Oslovska — modrost.

V Moskvi tajno izhaja protikomunistični satirični list „Kolokof“, ki si je že marsikatero privoščil na račun boljševiškega paševanja. Eno naj v malo razvedrilo tu zabeležimo. Po komunističnih načelih je zasebna lastnina tatvina. Nihče ne sme niti s tistim, kar je sam pridejal, svobodno razpolagati, ako nima za to potrebnega dovoljenja, ki je komunistična vlada daje le tistim, ki so za državo kakorkoli zaslužni. To dovoljenje se imenuje „pajok“. Neka dne, tako pravi satirična basen, se je pred Ljeninom pojavil konj, s prošnjo za „pajok“. Podprl jo je s samozvestno izjavo, da je zastopnik delavskih slojev. Brez ugovora je bil uslišan. Kmalu za njim je prišla krava z isto prošnjo, češ, da s svojim mlekom hrani male boljševičke, ki bodo pozneje gotovo veliki komunisti. Tudi ona je dobila, kar je prosila. To je opogumilo še osla. Kar neumnega se napravi in odpravi po „Pajok“. Ko ga Ljenin zagleda, ga nahruli: „Kaj pa ti tukaj?“ — „Po Pajok sem prišel, bratec Uljanov.“ — „Na podlagi kakih zaslug za državo neki?“ — „Le mirno kri, bratec, in poslušaj: „Ko bi nas ne bilo, bi ti nikdar ne bil gospodar naše velike slavne matjuške Rusije.“

Domače vesti.

Iz Poljske se je vrnil v našo sredo P. Jožef Aljančič, O. F. M., kot frančiškan vzhodnega obreda. Njegov rodni brat Dr. P. Stanko Marija Aljančič, ki je že prej prestopil v vzhodni red, ga je za to navdušil. Lanskega avgusta je odšel na Poljsko, da se pri oo. studitih, redovnikih vzhodno-slovanskega obreda priuči in vživi v lepo grško-slovansko liturgijo. Rojen je bil 30. sept. 1893 v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani l. 1915. Bil je v svetovni vojni na ruski in soški fronti. Udeležil se je srditih bojov na Kalvariji. Nato je stopil v frančiškanski red in bil l. 1920. posvečen v mašnika. Nekaj časa je bolehal. Sedaj pa zdrav čaka poziva na slovansko misijonsko polje. Bog daj obema bratoma kmalu primerno mesto, kjer bosta mogla v bratski slogi, kakor slovanska brata in blagovestnika vspešno delovati.

Izmed naših bo letos na praznik sv. Petra in Pavla posvečen v mašnika Fr. Jožef Čagran. Rojen je bil v Mariboru, a je še kot otrok odšel s starši v Ameriko, kjer je študiral ljudsko šolo, gimnazijo, modroslovje in eno leto blagoslovja. Naslednji dve leti bogoslovja je končal v Ljubljani, kamor so ga s par drugimi poslali, da se obenem priuči slovenščine. Ker je nadarjen, mu ta že gladko teče in bo lahko deloval med našimi rojaki. V začetku julija se kot novomašnik odpelje nazaj, da v New Yorku, kjer se nahajajo njegovi starši, bratje in sestre, zapoje prvo Glorijo. Upamo in želimo, da bi po zvršenih študijah vspešno deloval med našimi rojaki, katerih staro in novo domovino sedaj pozna.

Na Vnebohod je bil v naši samostanski kapeli v Ljubljani preoblečen za samostanskega tretjerednika Janez Lešnik od sv. Ruperta v Slov. goricah. Dobil je samostansko ime Fr. Samuel.

Nov svetnik našega reda.

Na praznik sv. apostov Petra in Pavla bo v vatikanski baziliki slovesno proglašen za svetnika bl. Teofil iz Korte. Rojen je bil 30. okt. 1676 v mestecu Korta ali Kurta na otoku Korsika, od ubogih, a globokovernih starišev. Mali Blažek, kakor se je po krstu imenoval, je zgodaj kazal, da ima Bog z njim posebne namene. Neka žena, ki je bila ob njegovi smrti zaslišana, je pod prisego izjavila, da ga je kot fantička poznala in da se še dobro spominja, kako je svoje vrstnike zbiral okrog sebe in jim skoraj dobesedno vedel povedati, kaj so v cerkvi pridigali. Komaj je dosegel zadostno starost, je na skrivaj zbežal od doma in stopil v kapucinski red. Težko so ga spravili nazaj domov. Ko so stariši spoznali, da ga res Bog kliče v samostan, so ga pustili. Vstopil je v frančiškanski red. Postal je mašnik, vnet dušni pastir in goreč redovnik. Umrl je 19. maja 1740 v sluhu take svetosti, da so že deset let pozneje uvedli prvi proces za njegovo proglašenje blaženim. Za takega ga je proglasil papež Leon XIII. dne 23. maja 1895. Prihodnjič bomo o njem obširneje spregovorili.

Smrt dveh naših škofov.

Skoraj istočasno je Bog odpoklical dva škofa našega reda. V Tridentu je 17. apr. umrl Msg. Nik. Marconi, naslovni nadškof teodozopolitanski, bivši škof pulatski v Albaniji. Dosegel je lepo starost 88 let. Bil je pa tudi pravi orjak. Rajni avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand ga je visoko cenil in izdatno podpiral v albanskem misijonu. Od l. 1911. je živel pri svojih sobratih v Tridentu. — Iste dni je smrt pobrala Msg. Bernardin-a Bigi, apostolskega upravitelja Somalije. Komaj dva meseca je bil v tem novem misijonu, kamor ga je sv. oče poslal iz Cirenajike. Zavratna tamkajšnja klima mu

je v najlepši moški dobi 45 let pretrgala nit življenja.

Frančiškanski kolegij pogorel.

Našo redovno okrajino Najsve-tejšega Imena Jezusovega v Sev. Ameriki je zadela velika nesreča. Njen stari, po Ameriki dobro znani kolegij sv. Bonaventure je pogorel. Kolegij je bil štirinadstropen. Prostora je bilo v njem za 1000 dijakov. Imel je značaj vseučilišča. Slušatelji iz cele Amerike so študirali na njegovih fakultetah. Ker je že 80 let obstojal, je vzgojil mnogo duhovske in svetne inteligence. Dasi je imel svojo požarno brambo in so še druge okoliške prihitale na pomoč, ga vendar ni bilo moč rešiti, ker je pihal močan nasprotni veter. Le Najsveltejšee in najdragocenejše cerkvene predmete so rešili. Dragocena knjižnica in vsa oprava je postala žrtev plamena. Škoda znaša 400.000 dolarjev.

Pametna beseda.

Ženevsko-lozanski škof Msg. Bes-son, je na nekem sestanku švicarskih duhovnikov - tretjerednikov izgovoril sledeče vpoštevanja vredne besede: „Ostanite zvesti tretjemu redu!... Zakaj pravim to? Živimo v času, ki hlepi po novem. To nas le prerado zavaja k ustanavljanju novih društev, ki jih resnične potrebe naroda nikakor ne terjajo... Mi imamo v svoji škofiji organizacije, ki jih je Rim ponovno najtop-leje in s posebnim povdarkom pri-poročil. Te razširjajmo, v prvi vrsti pa tretji red! Take izjave od višje cerkvene strani bi bilo še marsikje treba.

Kapucinski red v misijonih.

Kapucini oskrbujejo v vseh delih sveta 49 misijonskih pokrajin in imajo 1231 misijonarjev. Njihovi duhovni oskrbi je izročenih 1.635.607 katoličanov in 108.082.386 nekatoličanov. Zetev je torej ogromna, de-lavcev pa malo. Za vzgojo domačih

svetnih duhovnikov imajo kapucini sedem semenišč s 230 gojenci in pet serafinskih semenišč s 174 gojenci za vzgojo domačih kapucinskih misijonarjev. Drugih šol imajo 1570 s 101.563 učenci, sirotišnic pa 121 s 4904 sirotami, misijonskih tiskaren 17. Tudi jugoslovanski kapucini bi radi prevzeli kako misijonsko po-krajino, če bi se priglasilo več dija-kov za sprejem. Prav zaradi tega pa so idealni dijaki vabljeni v kapucin-ski red, zlasti tisti, ki bi kedaj radi delovali v Rusiji ali Sibiriji. Sloven-ski kapucini so že bili misijonarji na Ruskem in kakor hitro bodo do-puščale razmere, bi se radi zopet posvetili temu misijonu.

Jubilej apostola abstinence.

Nemški apostol abstinence fran-čiškan P. Elpidij Weiergans, je praznoval srebrni jubilej svojega apostolata za abstinenco. V teh pet-indvajsetih letih je prehodil vso Nemčijo in obrobne države, kjer bivajo Nemci. Z besedo in zgledom jih je vnemal za popolno zdržnost od opojnih pijač. Vsak ugovor proti njej je znal tako spretno pobiti, da je nasprotnika takoj razorožil. Nje-gova navada je, alkohol najprej na-slikati kot sovražnika človeštva. Po-tem pozove poslušavce, naj mu na listek napišejo svoje ugovore proti abstinenci, katere takoj po vrsti re-šuje. Zato ima povsod dosti poslu-šavcev. Ko ga je pisec teh vrstic ne-koč v Švici poslušal, mu je nekdo predložil ugovor: „Da, alkohol je so-vražnik človeštva. Toda Kristus nam zapoveduje tudi sovražnike ljubiti. Tedaj...“ Kakršen ugovor, tak od-govor. Ko je P. Elpidij ugovor pre-bral, se je malo namuzal in dejal: „Da, Kristus je ukazal sovražnike ljubiti, nikjer v sv. pismu pa ne be-remo, da bi jih bil ukazal — poži-rati.“ — Nemška abstinenčna zve-za, je za njegov jubilej izdala slav-nostno knjigo. Pruska vlada ga je odlikovala s častno diplomom.

Katoliški kapitalist Viljem Byrne, ki je v začetku marca v San Francisco umrl, je zapustil milijon dolarjev v dobrodelne namene.

VNew Yorku je za veliko noč 5000 mestnih policajev skupno pre-jelo sv. obhajilo v tamkajšnji stolnici. Vsi so člani moškega društva Najsvetejšega Imena.

Njujorška delavka Isadora Bartram s Kube je dobila iz domovine poročilo, da je postala dedinja ogromnega premoženja 50 milijonov dolarjev. Njena stara teta, baronica, jo je postavila za glavno dedinjo.

VAmeriki, ki je tako bogata na raznih verah in cerkvah, kot na dolarjih, so ustanovili novo cerkev: brez duhovščine, brez bogoslužja in brez vere. Cerkve s takimi verniki se pri nas imenujejo — hlevi.

Ppapeževo okrožno pismo o krščanski vzgoji so v angleški prestavi po radio poslali njujorskemu listu „Times“. Pismo je v prestavi vsebovalo 12.000 besedi. Prenos je trajal od 8. zvečer do pol 11. zjutraj. List je plačal za vsako besedo 10 centov. Vsega skupaj 1200 dolarjev.

Britska preiskovalna komisija je krivdo za krvave nemire med Arabci in Judi zvalila na Arabce. Ti se pa po pravici otepajo in trdijo, da bi ne prišlo do spopada brez zionistične propagande in nakan oživotvoriti judovsko narodno državo v Palestini.

Antwerpen, znano belgijsko pomorsko mesto se je slovesno posvetilo presv. Srcu Jezusovem. Posvetitev je izvršil kardinal Van Roey ob navzočnosti mestnih oblasti in ogromne množice ljudstva.

Judovski velekapitalisti Severne Amerike so predlanskim razdelili v splošne človekoljubne namene 51.000.000 dolarjev. Od te ogromne

vsote je Palestina dobila 7.543.000 dolarjev. Seveda, marsikaterega teh milijonov se drži neplačan delavčev pot.

Italijanski častnik Horacij Arrara je tik pred povišanjem v stotnika stopil v frančiškanski red. Sedaj je v novicijatu v Chiaramonte Gulfi v Kataniji.

Preteklo leto je poromalo v Lisieux 550.000 ljubiteljev Male cvetke. Leto prej jih je bilo 200.000. Samo ob priliki blagoslova ogegnega kamna za njeno baziliko v sept. preteklega leta se je udeležilo 150.000 njenih častivcev.

Južno-nemška filmska centrala v Monakovem je izdelala film, ki v 50 slikah predstavlja življenje blažene tretjerednice Krescencije Kaufbeurenske.

Vmisijonih na Japonskem deluje točasno 336 raznih redovnic. Izmed teh je 162 domačink. Nekaj jih je sicer tam rojenih, a ne japonske krvi, večina pa je pravih Japonk.

Ko je na smrt bolnega Clemen-ceau-a nekdo vprašal, je-li veruje v vstajenje Francije, je dejal: Da, verujem, a le na podlagi evangelija in evangelistov, po katerih se bo pretakala Frančiškova kri.

Dobrodelna zbirka njujorške nadškofije bo znašala za tekoče leto nad en milijon dolarjev. Dasi se je doslej odzvalo šele 286 župnij in jih manjka še 88, je podpisana vsota že narasla na 965.000 dolarjev. Tamkašnji nadškof kardinal Heys se po pravici imenuje „kardinal dobrodelja“.

Na Madžarskem je umrl v 68 letu starosti edini doslej znani duhovnik ciganskega rodu, Andrej Poszar. Nadvojvoda Jožef, kateremu je pomagal pri spisovanju „ciganske slovnice,“ se je zavzel zanj in ga študiral.

P. KRIZOSTOM:

Franciškov goslarček.

Kar vam bom zdaj povedal, se je zgodilo pred mnogimi leti tam daleč v španski deželi. Živel je tedaj dober mladenič, ki je znal tako čudovito lepo igrati na gosli, da ga je poslušalo staro in mlado. Pa bil je to ubog deček, ki mu je oče pred par leti umrl, in je živel s svojo mamico v skromni sobici. Malo pohištva je bilo v njej, toda sreča je tu vendarle kraljevala. Mati in sin sta se namreč iskreno ljubila in živela drug za drugega.

Mladenič je odpotoval često s svojimi gosli preko dežele ter je v mestih in vaseh pred hišnimi vrati igral vesele in resne popevke. Ljudje so njegovo pesem pobožno in veselo poslušali in stisnili so mu v roke marsikateri novец. Tu in tam so ga dobri ljudje povabili v hišo, da se je nekoliko odpočil in okrepčal. Povsod so ga kar hitro vzljubili, zakaj obraz ga je razodeval, da mora biti plemenit in pobožen.

Nekega dne je prišel v lepo starodavno mesto, v katerem je bilo vse polno krasnih cerkva. Naš goslarček je vstopil v eno izmed svetišč. Pokleknil je pred tabernakelj in prisrčno pozdravil gospoda Jezusa v najsv. Zakramentu. Nato je šel od oltarja do oltarja ter si ogledoval slike. Prišel je do zidne vzdolbine, v kateri je stal zelo lep kip sv. Frančiška. Nad njim sta plavala dva ljubezniva angelčka, ob njegovih nogah pa sta klečala dva svetnika in dve svetnici, sami otroci serafinskega očeta. Goslarček se je zavzel nad to lepo skupino. Posebno všeč ste mu bili prekrasni zlati kroni, ki sta se lesketali na glavah sv. Ludvika in sv. Elizabete. Da so meščani sv. Frančiška zelo častili, je bilo priča nešteto lučic, ki so trepetale okrog vzdolbine. — Kar nehote je padel goslarček na kolena. Poln zaupanja je pogledal sv. Frančiška in zazdelo se mu je, kot da ga je svetnik nad vse dobrohotno pogledal. Sklenil je roke in začel prav pobožno moliti.

Naenkrat se je nečesa domislil. Sv. Frančišek mu je bil že od nek-daj najljubši svetnik in njegovo sveto življenje mu je bilo dobro znano. Ves vesel je vskliknil: „Frančišku hočem napraviti veselje. Nimam sicer dragocenosti, pa zaigrati mu hočem na gosli, kot mu je zaigral nekoč angel v bridki uri.“

Pograbil je tedaj za lok in gosli ter igral pesem za pesmijo, dokler mu ni omagala utrujena roka.

„Ali nisem dobro igral?“ je vprašal deček svetnika in z žarečim očesom zrl v njegov mili obraz.

Tedaj je zapazil nekaj čudovitega, česar bi prej nikdar ne bil mogel verjeti. Sv. Frančišek je dvignil desno roko in vzel sv. Ludoviku dragoceno krono z glave in jo dal začudenemu mladeniču, ki ni vedel, kaj se ž njim godi. Spoštljivo je zrl goslarček zdaj zlato in z dragimi biseri posuto krono, zdaj zopet Frančiškov kip, ki je stal nepremično v vzdolžini. Začel se je izpraševati: „Ali sanjam, ali bedim?“

Sv. Frančišek je dvignil desno roko...

Ko je še opazoval sijajno krono ga je naenkrat pograbila za tilnik težka roka in surov glas je zahreščal za njim: „Čakaj, capin! Drago bo plačal božjeropno tatvinol!“

Zastonj je zatrjeval deček svojo nedolžnost. Hotel je povedati, kako je prišel do krone, toda varuh božjega hrama ga ni pustil govoriti. Tiral ga je iz cerkve naravnost pred sodnika. Ta ga je dal do prihodnjega jutra pahnuti v ječo.

Kakor nevihta je šlo tedaj skozi mesto: „Ali ste že slišali? Zlobneč je okradel našega milega svetnika. Cerkovnik ga je zasačil. Jutri zjutraj bo obsojen...“

Stotine ljudi je stalo drugo jutro na trgu, ko so pripeljali stražniki goslarčka pred sodnika. Radovedneži so stegovali vratove in stopali na

prste, da bi videli grdega hudodelca. Kako so zastrmeli, ko so zagledali tam čudovito lepęga mladeniĉa. „Ta naj bi bil hudodelec? Ne morem verjeti. To je vendar živ angelj!“ Tako in sliĉno so si šepetale navzoĉe žene.

Tudi sodniku se je mladeniĉ smilil. Toda rešiti ga ne more. Cerkovnik ga je zalotil, ko se je s krono v roki že odpravljaj iz svetišĉa. Kradel je, kradel v cerkvi, kradel najpriljubljenejšemu svetniku. Umreti mora; nihĉe ga ne more oprostiti vislic. Jutri zjutraj bo obešen.

Mladeniĉ se ni tresel, ko je slišal trdo obsodbo, le prebledel je malce. Uprl je svoj pogled proti nebu in ustne so mu vzdrhte v po-božni molitvi. Nato je priĉel govoriti z jasnim moĉnim glasom, da ga je mogla razumeti vsa zbrana mnoŹica.

Pripovedoval je o svoji materi, o njenem uboštvu, o svojem go-slanju, s katerim je preŹivljaj sebe in mater. Povedal je nato, kako je stopil v staro cerkev in kaj vse se mu je tam zgodilo.

Tiho so poslušali navzoĉi njegove besede. Źene in deklice so imele solze v oĉeh. Skoro vsi so bili mnenja, da je deĉek nedolŹen in da se je zgodil v cerkvi velik ĉudeŹ.

Goslarĉek je takole konĉaj svoje pripovedovanje: „Kakor sem go-voril, tako je bilo. Nisem tat. Franĉisek sam bo dokazaj mojo nedolŹ-nost. Vanj zaupam. Gospodje, prosim vas, da me pustite še enkrat za-igrati pred njegovim kipom.“

Sodniki so mladeniĉu izpolnili to zadno Źeljo ter ga peljali v cerkev. Sledila jim je velika mnoŹica. Deĉek je pokleknil in za par hipov vroĉe molil, nato pa je vzel v roke gosli in priĉel igrati. Igraj je tako sladko, da so ljudje mislili, da poslušaj nebeško godbo. Teda se je zgodil ĉudeŹ. Kip sv. Franĉiska se je zganil. Njegova roka je segla po kroni sv. Elizabete. Sv. Franĉisek je stopil stopnico niŹje in poloŹil dragoceno krono na goslarĉkovo glavo. Trenotek za tem je bil Franĉi-škov kip zopet brez Źivljenja.

MnoŹica je kriknila in padla na kolena. Mladeniĉ pa je stal tam z blesteĉo krono na glavi; njegove ustnice so ponavljale neprestano: „Hvala ti, sveti Franĉisek! Hvala ti!“

Bil je takrat v cerkvi navzoĉ tudi knez dotiĉnega mesta in videl je veliki ĉudeŹ. Knez ni imel otrok in smatral je ta ĉudeŹ za boŹji opomin. Pred vso zbrano mnoŹico je izjavil, da sprejme goslarĉka za svo-jega sina.

Knez je vzel deĉka k sebi v svoj voz ter se je odpeljal Ź njim v svojo palaĉo med burnim vzklikanjem navdušene in ganjene mnoŹice. Tudi goslarĉkovo mater je vzel knez k sebi. Odslej jima ni bilo treba veĉ trpeti pomanjkanja. Po knezovi smrti je zavladal naš goslarĉek v tisti deŹeli.

Deklicam

V Ljubljani smo že ustanovili zvezo Franĉiškovich kriŹark. Vse deklice, ki bi rade postale kriŹarke, naj se zglase na franĉiškanski porti ali pa pri franĉiškankah misijonarkah Marijinih, Gorupova ul. 17, kjer se vrše vsako nedeljo popoldne sestanki. Deklice, zganite se! Deĉkov-kriŹarjev je zdaj v Ljubljani že preko 300. Deklice vendar ne boste za-ostale za deĉki?

P. HUGO:

1. Ali ni zoper peto božjo zapoved z malimi ribicami na trneku večje ribe loviti? — P. V.

To delati v dosego kakega višjega namena, ni greh. Med višje namene se šteje potreba, a tudi pametno razvedrilo, ki je istotako potrebno. Ribolov je za nekatere posebno prijetno razvedrilo. Privoščimo jim ga, ker ga jim tudi Bog ne zabranjuje.

2. Ali je dovoljeno moškim neodkritim moliti, če imajo za to pameten vzrok? — P. V.

Gotovo. Saj molitev je povzdigovanje duha k Bogu, ne privzdigovanje klobuka, ali kake druge zunanosti. To naj bi si zlasti tisti zapomnili, ki iz kateregakoli pametnega vzroka ne morejo na zunaj pokazati, da molijo, če nočejo, da bi se drugi radi tega vznemirjali, ali se celo norčevali iz molitve. Služkinja n. pr. ki služi pri takih modernih paganih lahko pred jedjo in po jedi moli, ne da bi kdo kaj vedel in opazil. Istotako vojak v kasarni, uradnik pri kaki uradniški menzi. Mnogi radi zunanjih formalitet, ki jih zamenjajo z bistvom molitve, to sploh opuščajo, v svojo veliko dušno škodo. Cemu? Bog je duh, ga treba z duhom moliti in v prvi vrsti tudi v duhu. Seveda če je mogoče tudi z zunanjimi formalitetami, ker te netijo duha in še druge spodbujajo k molitvi.

3. Ali imam vsakokrat, kadar v duhu ponovim kako obljubo isto zasluženje, kakor takrat ko sem jo naredila? — M. B.

Zasluženje gotovo imate. Če isto kakor ob prvi obljubi, je težko kratko in določno povedati. Lahko še večje, če je dejanje samožrtvovanja ob ponovitvi prišlo iz čistejšje ljubezni kot prvikrat.

4. Ali se smem odpovedati kaki milosti, da bi s tem rešila dušo bližnjega? — M. B.

Smete. To spada v vrsto takozvanega heroičnega ali junaškega dejanja. Sv. Martin je bil pripravljen radi bližnjega še delj ostati na zemlji, začasno oropan največje milosti, gledanja božjega. Podobnih zgledov nam nudi življenje svetnikov mnogo.

7. Ali ne ravnamo proti božji volji, če prosimo, naj nam odvzame križ? — ...

Ne, če prosimo pogojno. Saj je Jezus sam prosil, naj gre kelih trpljenja mimo njega. A prosil je pogojno, če je mogoče. Ni hotel, da bi bila njegova prošnja brezpogojno uslišana. Zakaj bi tedaj mi ne smeli tako prositi.

8. Ali se molitve za odpustke lahko opravijo že pred sv. obhajilom? — F. Š.

Da, lahko.

Kronika III. reda.

ŠMARTIN NA POHORJU, okr. Maribor; ust. 25. 5. 1922; voditelj: Sinko Franc, župnik; odbor: Podvršnik Florijan, Kvas Jožef, Rems Ivan, Vadnik Roza, Sinko Marija, Bečgot Ana, Rubnik Ivana, Ačko Marija, Smolar Angela, Motala Marija; število članov: moških 10, ženskih 63, v novicijatu 9; naročnikov Cvetja: 18; okoliš skupščine: 1600 duš.

STARI TRG PRI SLOVENJGRADCU, okr. Maribor; ust. 7. 7. 1918; voditelj: Jurko Ivan, župnik; odbor: Pogač Vinko, Zabel Franc, Ajbnik Peter, Pečoler Marija, Pečoler Antonija, Popič Antónija, Črešnik Antonija, Konečnik Katarina; število članov: moških 11, ženskih 73, v novicijatu 5; Frančiškovih križarjev: 1; naročnikov Cvetja: 12; delujoči odsek: dobrodelni; okoliš skupščine: 2760 duš.

CELJE, CERKEV SV. CECILIJE, okr. Celje; ust. 1850; voditelj: Lapuh P. Jožef, O. Cap.; odbor: Kmecel Franc, Jagodič Josip, Povh Ivan, Gril Franc, Rebov Jakob, Čečko Jernej, Kodela Matija, Arnšek Franc, Dr. Filipič Ana, Krašovec Julijana, Gorišek Alojzija, Jagodič Marija, Strašek Ana, Slokan Helena, Korenjak Terezija, Hrenko Marija, Kurent Liza, Perc Neža, Mlaker Roza, Šah Antonija, Tratnik Marija, Podergajs Marija, Mirnik Urša, Grobelnik Roza, Jezernik Jozefa, število članov: moških 213, ženskih 607, v novicijatu 70; naročnikov Cvetja: 127; delujoči odseki: dobrodelni, olupševalni za cerkev, tiskovni; okoliš skupščine: 17256 duš.

SV. TOMAŽ PRI ORMOŽU, okr. Maribor; ust. 2. 5. 1920; voditelj: Zemljič Matija, župnik; odbor: Kosi Franc, Marinič Tomaž, Rajh Tomaž, Meško Anton, Cajnkar Lovro, Potočnik Peter, Pintarič Jula, Skuhala Terezija, Janžekovič Terezija, Kaučič Liza, Cajnko Jozefa, Majcen Urša, Dovečar Marija, Muhič Marija; število članov: moških 65, ženskih 336, v novicijatu 4; Frančiškovih križarjev: 3; naročnikov Cvetja: 67; okoliš skupščine: 3630 duš.

VINICA, okr. Novomesto; ust. 18. 11. 1919; voditelj: Kos Lovro, župnik; odbor: Mravinec Ana, Domitrovič Mara, Ilusič Kata, Balkovec Bara, Lesica Ana, Lovnički Bara; število članov: moških 1, ženskih 90, v novicijatu 2; naročnikov Cvetja: 27; delujoči odsek: dobrodelni, okoliš skupščine: 2000 duš.

ZAVRČE, okr. Maribor; ust. 28. 10. 1927; voditelj: Podvinski Anton, župnik in dekan; odbor: Lsober Anton, Žuran Franc, Ropič Anton, Kokot Jakob, Hrniše Miha, Šešek Marija, Belšak Terezija, Vuzem Ana, Kokot Marija, Žula Ana; število članov: moških 12, ženskih 80, v novicijatu 8; Frančiškovih križarjev: 2; naročnikov Cvetja: 11; delujoči odsek: misijonski; okoliš skupščine: 2294 duš.

BREZNICA, okr. Brezje; ust. 18. 4. 1926; voditelj: Koprivec Peter, župnik; odbor: Mulej Terezija, Legat Marijana, Zupan Katarina; število članov: moških 2, ženskih 51; naročnik Cvetja: 1; okoliš skupščine: 1600 duš.

„BLAGOR MRTVIM, KATERI UMRJEJO V GOSPODU“: Begunje pri Cirknici: Turšič Marija, Ježek Rotija. — Ribnica na Pohorju: Grebenc Marija. — Suhor pri Metliki: Klemenčič Neža, Gerkšič Martin, Plut Katarina. — Sv. Benedikt v Sloven-

skih goricah: Žnuderl Franc, Letnik Helena, Šolasta Jagrič. — Sv. Anton v Slovenskih Goricah: Fekonja Marjeta, Lorenčič Marija, Slekovec Antonija. „ZAKAJ NJIH DELA GREDO Z NJIMI.“ (Raz. 14, 13.)

Razno.

1. Priporočila in zahvale.

Neimenovana tretjerednica se priporoča v molitev za zdravje v živčni bolezni. M. R. z D. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomočnici na Rakovniku, sv. Antonu Pad. in sv. Mali Tereziji za uslišano molitev. — P. M. se zahvaljuje Materi božji in sv. Antonu za zadobljeno zdravje.

2. Darovi:

A. Za frančiškanske misijone:

Frančiškanska misijonska družba v M. Nazaretu, po voditelju III. reda 299.50. Nabrale so: Marija Močnik Din 120, Ana Kokovnik Din 159.50, Marija Jamnik Din 20, Župni urad Bohinjska Srednja vas Din 35, Antonija Trkovej (?), Novi kot in Neimenovan po Din 10.

B. Za afrikanške misijone:

Po voditelju III. reda iz M. Nazaret: N. N. iz Polzele Din 50, N. N. Din 25, N. N. Din 10, N. N. Din 10.

C. Za armado sv. Križa:

Župni urad v Štangi Din 125, Strahovnik M., Velenje Din 50, Sedej Ana, Din 20.30, Poljanec Ivana Din 5.80, Krivec K. Din 5.80, Velikonja Mar. Din 2.90. Zadnje štiri iz Idrije.

D. Za varuhe božjega groba:

Župni urad Bohinjska Srednja vas Din 230.

E. Za cerkev sv. Frančiška v Šiški:

Cerkveni pevski zbor z Viča, ob priliki cerkvenega koncerta, po pevovodji P. Gotfridu Din 500, Janez Mohorč, Vič Din 50, Neimenovana, Vrhnika Din 30.

F. Za druge namene:

Za cerkev sv. Antona v Belgradu:

Neimenovan po P. Gvidonu Din 50.

Za kruhe sv. Antona:

Žup. urad Boh. Srednja vas Din 25.

Za Slomškov sklad:

Neimen. po P. Angeliku Din 10.10. — Za kanonizacijo služabnice božje S. Celine: Petrič Antonija Din 5.80.

Za podporo „Cvetju“:

Colnarič Jan, Ptuj Din 20.

M. R. Dobrova Din 50.

Za SS. frančiškanke M. M.:

G. Hiersche, župnik Din 20.